

Nr 187.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändring i vissa delar av taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379); given Stockholms slott den 6 mars 1931.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om ändring i vissa delar av taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379).

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Felix Hamrin.

Förslag

till

förrordning om ändring i vissa delar av taxeringsförrordningen den 28 september 1928 (nr 379).

Härigenom förrordnas, att 13 § 1 mom., 36 § 1 mom., 63, 68 och 87 §§, 92 § 1 mom., 100 § 1 mom., 111 § 1 mom., 117 och 119 §§ samt 123 § 1, 2 och 3 mom. taxeringsförrordningen den 28 september 1928 skola, 36 § 1 mom., 63, 68 och 87 §§, 100 § 1 mom., 117 §, 119 § 1 och 2 mom. samt 123 § 1, 2 och 3 mom. i nedan angivna delar, erhålla följande ändrade lydelse:

13 §.

1 mom. Av länsstyrelse meddelat förrordnande såsom ordförande eller medlem i beskattningsnämnd kan av länsstyrelsen när som helst återkallas.

Avgår medlem eller suppleant i beskattningsnämnd, innan tjänstgöringstiden är till ända, skall efterträdare till honom för den återstående tiden förrordnas eller väljas i enahanda ordning, som gällt för förrordnande eller val av den avgångne.

36 §.

1 mom. Självdeklaration — — — taxeringsåret.

Staten — — — den 31 mars.

Verk — — — taxeringsnämnden.

På ansökan av deklarationsskyldig, som visar, att i följd av hans förvärvskällors särskilda beskaffenhet eller verksamhetens mera betydande omfattning eller annan omständighet av säregen beskaffenhet hinder möter att avlämna självdeklaration inom ovan stadgad tid, må, om den deklarationsskyldige är skattskyldig till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, landskamreraren i det län, där den deklarationsskyldige har att avgiva allmän självdeklaration, och, om den deklarationsskyldige icke är skattskyldig till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, landskamreraren i det län, där den deklaration, ansökningen avser, skall avgivas, utsätta särskild tid för avlämnandet.

Vad — — — rederi.

63 §.

Såvitt ej annat föränledes av vad i 111 § 1 mom. stadgas, må beslut icke fattas av beredningsnämnd, med mindre närvarande äro ordföranden och

minst två ledamöter, av vilka, i händelse nämndens distrikt omfattar två eller flera kommuner, minst en skall vara vald från den kommun, där fastigheten är belägen.

Ordföranden — — — anlåtats.

68 §.

Såvitt ej annat föränledes av vad i 111 § 1 mom. stadgas, må beslut icke fattas av fastighetstaxeringsnämnd *å landet*, med mindre ordföranden och föredraganden eller, där ordföranden själv såsom beredningsnämndsordförande är föredragande, en av länsstyrelsen utsedd ledamot äro närvarande samt tillika en landstingsvald och en kommunvald ledamot äro tillstädes, ej heller av fastighetstaxeringsnämnd *i stad*, med mindre ordföranden samt minst två ledamöter äro tillstädes.

Envar — — — anlåtats.

87 §.

Såvitt ej annat föränledes av vad i 111 § 1 mom. stadgas, må beslut icke fattas av taxeringsnämnd, där taxeringsdistriktet omfattar blott en kommun eller del därav, därest icke närvarande äro ordföranden, kronombudet och minst två kommunvalda ledamöter, ej heller, där taxeringsdistriktet omfattar två eller flera kommuner, med mindre ordföranden, kronombudet och en ledamot från varje kommun äro tillstädes.

Ordföranden — — — förmögenhet.

92 §.

1 mom. Har skattskyldig haft förvärvskälla, som enligt kommunalskattelagens bestämmelser om beskattningsort är att hänföra till skilda provningsdistrikt, skola genom vederbörande landskamrerares försorg, så snart ske kan efter det inkomstlängderna för året med tillhörande handlingar inkommit till länsstyrelsen och senast den 10 juli, till den mellankommunala provningsnämnden översändas de självdeklarationer och andra handlingar, som till ledning vid den skattskyldiges taxering för inkomst eller förmögenhet avgivits dels i kommun, till vilken dylik förvärvskälla är att hänföra, dels ock, därest han inom annan kommun är skattskyldig till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, i denna kommun. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift, skola till den mellankommunala provningsnämnden jämväl översändas de självdeklarationer och andra handlingar, som avgivits till ledning vid den andra makens taxering för inkomst eller förmögenhet i nämnda kommuner, därest 52 § 1 mom. kommunalskattelagen eller 19 § 1 mom. förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt är tillämplig å makarnas taxering. Samtidigt härmed skola överlämnas utdrag av inkomstlängderna och taxeringsnämndernas protokoll, såvitt angår ifrågavarande taxeringar.

100 §.

1 mom. Det åligger protokollföraren hos länsprövningsnämnden att senast den 5 november i rekommenderat brev med allmänna posten tillsända dels ägare eller därmed likställd innehavare av varje sådan fastighet, vilkens taxering varit föremål för nämndens efter särskild prövning meddelade beslut, dels ock varje skattskyldig, vilkens taxering för inkomst eller förmögenhet eller för avverkat virke varit föremål för nämndens efter särskild prövning meddelade beslut, underrättelse om beslutet medelst utdrag av nämndens protokoll. Vad nu sagts äger icke tillämpning, då beslutet inneburit allenast, att taxering för inkomst eller förmögenhet efter yrkande av annan än den skattskyldige rättats i avseende å felaktighet vid beräkningen eller införingen i inkomstlängden av ortsavdragen.

Har — — — klaganden.

111 §.

1 mom. Ordförande eller ledamot i beskattningsnämnd skall avträda: då fråga förekommer om taxering, som angår honom själv, hans hustru, föräldrar, barn eller syskon eller oskift dödsbo, däri han äger del,

då fråga är om taxering av bolag eller förening, vars styrelse eller förvaltning han tillhör, så ock

då fråga är om taxering av någon, för vilken han är förmyndare, god man enligt 11 kap. lagen om förmynderskap eller ombud eller vilken han mot ersättning biträtt med upprättande av deklaration, som skall tjäna till ledning vid taxeringen.

Är ordförande på grund av vad nu stadgats hindrad att i beskattningsnämnd deltaga i behandling av visst taxeringsärende och finnes ej ställföreträdare för honom förordnad, utser nämnden inom sig viss ledamot att vid behandlingen av ärendet föra ordet. Förekommer av dylik anledning hinder för av länsstyrelse förordnad ledamot i fastighetstaxeringsnämnd eller i taxeringsnämnd att deltaga i behandling av visst taxeringsärende, må hans utevaro icke hindra nämnden att i ärendet besluta.

Föreligger för ordförande eller ledamot i beskattningsnämnd hinder, som i första stycket sägs, skall anteckning härom ske i nämndens protokoll.

117 §.

Över — — — landsting.

Besvären skola, skriftligen avfattade, ingivas i länen till länsstyrelsen före klockan tolv på dagen den 15 maj eller, om då är helgdag, före klockan tolv på dagen nästföljande söckendag och i Stockholm till överståthållarämbetet före klockan tolv på dagen den 10 augusti eller, om då är helgdag, före klockan tolv på dagen nästföljande söckendag.

119 §.

1 mom. Besvär — — — avses.

Besvärerna skola ingivas i länen före klockan tolv på dagen den 15 juli eller, om då är helgdag, före klockan tolv på dagen nästföljande söckendag, och i Stockholm före klockan tolv på dagen den 10 augusti, eller, om då är helgdag, före klockan tolv på dagen nästföljande söckendag.

2 mom. Har — — — belägna.

Besvär, varom i första stycket förmäles, skola ingivas, därest Stockholm är en av de kommuner, där taxering ägt eller bort äga rum, före klockan tolv på dagen den 10 augusti eller, om då är helgdag, före klockan tolv på dagen nästföljande söckendag, och eljest före klockan tolv på dagen den 15 juli eller, om då är helgdag, före klockan tolv på dagen nästföljande söckendag.

3 mom. Angå besvär enligt 118 § skattskyldig, vilkens taxering enligt 96 § 2 mom. skall prövas av den mellankommunala prövningsnämnden, skall den myndighet, som mottagit besvärerna, efter hand som de inkomma och senast inom tio dagar efter besvärstidens utgång, översända besvärerna jämte förteckning å desamma till den mellankommunala prövningsnämnden.

Konungen äger att för särskilt län, då skäl därtill äro, efter av länsstyrelsen därom gjord framställning, medgiva, att den tid, inom vilken länsstyrelsen har att till den mellankommunala prövningsnämnden översända besvär, som ovan sägs, utsträcker erforderligt antal dagar.

123 §.

1 mom. Har — — — fastigheten,

eller har — — — vederbort,

eller har — — — äga rum,

eller har under löpande taxeringsperiod nytt taxeringsvärde åsatts fastighet eller jämlikt 8 § sista stycket kommunalskattelagen taxeringsvärde fördelats å olika i taxeringsenhet ingående fastigheter eller delar av fastigheter eller framställning om vidtagande av sådan taxeringsåtgärd avslagits, men ägare eller därmed likställd innehavare av fastigheten icke erhållit föreskriven underrättelse därom före den 15 juni, därest beslut fattats av taxeringsnämnd i något av länen, men före den 10 juli, därest beslutet fattats av taxeringsnämnd i Stockholm, och före den 1 december, därest beslutet fattats av prövningsnämnd,

eller har — — — taxerad,

må — — — kammarrätten.

2 mom. Den som — — — förmögenhet,

den som — — — skett,

den som — — — ort,

den som — — — skattskyldig,

den som — — — skattskyldig,

den som — — — skatt,

den som — — — självdeklaration,

den som uti stadgad ordning avlämnat behörig självdeklaration och ej gjort sig skyldig till sådan underlåtenhet, som enligt 39 § 1 mom. andra punkten föranleder förlust av talan, men som blivit taxerad för inkomst eller förmögenhet med avvikelse från deklARATIONEN och icke erhållit föreskriven underrättelse därom för den 15 juni, därest beslutet fattats av taxeringsnämnd i något av länen, men före den 10 juli, därest beslutet fattats av taxeringsnämnd i Stockholm, och före den 1 december, därest beslutet fattats av prövningsnämnd,

den som — — — nämnts,

så ock — — — felaktig,

må — — — kammarrätten.

3 mom. Den som — — — virkesdeklaration,

den som uti stadgad ordning avlämnat behörig virkesdeklaration men blivit taxerad för avverkat virke med avvikelse från deklARATIONEN och icke erhållit föreskriven underrättelse därom före den 15 juni, därest beslutet fattats av taxeringsnämnd i något av länen, men före den 10 juli, därest beslutet fattats av taxeringsnämnd i Stockholm, och före den 1 december, därest beslutet fattats av prövningsnämnd,

den som — — — nämnts,

så ock — — — felaktig,

må — — — kammarrätten.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1931; dock skall vad i 100 § stadgas angående den tid, inom vilken protokollföraren hos länsprövningsnämnden skall hava tillsänt ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet eller skattskyldig föreskriven underrättelse om vissa länsprövningsnämndens beslut, träda i kraft den dag Konungen förordnar.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1931.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, statsråden GÄRDE, HAMRIN, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, JEPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Hamrin, anmäler fråga om vissa ändringar i taxeringsförordningen den 28 september 1928 samt anför:

Ändringsförslagen hänföra sig *dels* till åtgärder avseende att underlätta den mellankommunala prövningsnämndens arbete, *dels* till en av riksdagens justitieombudsman till Kungl. Maj:t gjord framställning, riktad mot det förhållandet att ordförande och vissa ledamöter i beskattningsnämnd inom eget taxeringsdistrikt mot ersättning biträtt allmänheten med upprättande av deklARATIONER för årlig taxering och allmän fastighetstaxering, *dels ock* till den i särskild proposition denna dag för riksdagen framlagda frågan om ändrad tid för kronouppbörden.

Jag anhåller att till en början få till behandling upptaga frågan om

1:o.

Åtgärder till underlättande av den mellankommunala prövningsnämndens arbete.

Enligt de år 1928 utfärdade nya skatteförfattningarna har inrättats en för hela riket gemensam prövningsnämnd, den mellankommunala prövningsnämnden, med huvuduppgift att, där skattskyldig haft förvärvskälla, som enligt kommunalskattelagens bestämmelser om beskattningsort är att hänföra till skilda prövningsdistrikt, taga befattning med den skattskyldiges taxering för inkomst eller förmögenhet i de kommuner, till vilka dylik förvärvskälla är att hänföra, samt, om han i annan kommun är skattskyldig till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, i denna kommun (96 § 2 mom. taxeringsförordningen). För varje i taxeringsdistrikt ingående kommun skall taxeringsnämndens ordförande låta upprätta särskild förteckning å skattskyldiga, som nyss nämnts (21 § kungörelsen den 28 september 1928, nr 382, med vissa föreskrifter rörande taxeringsförfarandet). Denna förteckning skall av ordföranden insändas till läns-

*Gällande
bestämmelser.*

styrelsen samtidigt som taxeringsnämndens övriga handlingar dit överlämnas, d. v. s. senast den 5 juni; dock skall i Stockholm förteckningen insändas (till överståthållarämbetet) senast den 15 juni. Länsstyrelse har att, så snart ske kan efter det inkomstlängderna för året med tillhörande handlingar inkommit, genom landskamrerarens försorg till mellankommunala prövningsnämnden översända nämnda förteckningar samt vederbörliga självdeklarationer och andra handlingar, som avgivits till ledning vid den skattskyldiges taxering, ävensom utdrag av inkomstlängder och taxeringsnämndernas protokoll (92 § 1 mom. taxeringsförordningen och 21 § kungörelsen med vissa föreskrifter rörande taxeringsförfarandet). Besvär över beslut av taxeringsnämnd rörande sådan skattskyldigs taxering, som i det föregående omförmäلتs, skola i regel ingivas, därest Stockholm är en av de kommuner, där taxering ägt eller bort äga rum, före klockan tolv på dagen den 31 augusti eller, om då är helgdag, före klockan tolv på dagen nästföljande söckendag, och eljest före klockan tolv på dagen den 15 juli eller, om då är helgdag, före klockan tolv på dagen nästföljande söckendag (119 § 2 mom. taxeringsförordningen). Den myndighet, som mottagit besvären, skall omedelbart efter besvärstidens utgång översända besvären jämte förteckning å desamma till mellankommunala prövningsnämnden (119 § 3 mom. taxeringsförordningen). — Nämndens arbeten skola vara avslutade senast den 5 oktober (104 § taxeringsförordningen).

Framställning av allmänna ombudet hos mellankommunala prövningsnämnden.

Allmänna ombudet hos mellankommunala prövningsnämnden, landskamreraren A. Wikman, har till nämnden ingivit en promemoria rörande vissa förhållanden, som hava avseende å det förberedande arbetet vid prövningsnämnden; promemorian har upprättats i anslutning till de erfarenheter, som vunnits under år 1929, nämndens första verksamhetsår. Nämnden har med skrivelse den 17 oktober 1929 till chefen för finansdepartementet genom utdrag av protokoll hållet vid sammanträde med nämnden bringat promemorians innehåll till departementschefens kännedom.

I promemorian har allmänna ombudet framhållit, att svårigheter mött att inom föreskriven tid medhinna nämnden förelagda arbetsuppgifter. Dessa svårigheter hänfödde sig dels till att åtskilliga taxeringsnämndsordförande och befattningshavare i vissa länsstyrelser uppenbarligen icke kunnat avgöra, vilka ärenden, som fölle under mellankommunala prövningsnämnden, dels ock till vissa tidsbestämmelser i taxeringsförordningen.

Sålunda hade å den i 21 § kungörelsen med vissa föreskrifter rörande taxeringsförfarandet omförmälda förteckningen å skattskyldiga med förvärvskälla, som enligt kommunalskattelagens bestämmelser om beskattningsort, vore att hänföra till skilda prövningsdistrikt, dels i stor utsträckning uppförts skattskyldiga, som icke haft dylik förvärvskälla,

dels ock i ungefär lika stor utsträckning underlåtits att uppföra skattskyldiga med dylika förvärvskällor. Hade i förteckningen uppförts skattskyldiga, som icke skolat där förekomma, hade detta vållat skrivi och besvär med genomgående och återställande av felaktigt översända deklaraationer m. fl. handlingar, och i motsatta fallet hade svårigheter förefunnits, innan det lyckats att med ledning av från andra län inkomna deklaraationshandlingar införskaffa det felande.

Det syntes erforderligt, att vissa kompletterande föreskrifter utfärdades till underlättande av nämndens arbete. Mest ändamålsenligt vore, att landskamrerarna finge sig ålagt att, såsom i vissa län redan skett, å för hela länet gemensam förteckning uppföra samtliga skattskyldiga, ordnade kommunvis, vilka haft förvärvskälla, som enligt kommunal-skattelagens bestämmelser vore att hänföra till skilda provningsdistrikt. Med en sådan föreskrift vunnes uppenbarligen god garanti, att förteckningen komme att upprättas på sätt i taxeringsförordningen vore avsett, och avsevärd tid besparades för mellankommunala provningsnämndens befattningshavare.

Vidare borde föreskrivas tid, inom vilken dels förteckningarna med tillhörande handlingar skola vara insända till mellankommunala provningsnämnden, dels inkomna besvär skola dit överlämnas. År 1929 hade i vissa fall förteckningar inkommit först långt fram i augusti och i flera fall först efter upprepade påminnelser. Härav hade granskningsarbetet lidit; det hade sålunda varit så gott som omöjligt att med någon grad av säkerhet planlägga bokföringsgranskningen. Besvär hade överlämnats till nämnden så sent som under senare hälften av september; detta hade jämväl inträffat i fall, då besvären inkommit till länsstyrelsen före den 15 juli.

Enligt 91 § taxeringsförordningen åläge det taxeringsnämndsordförande att senast den 5 juni till länsstyrelsen insända de deklaraationer ävensom andra skriftliga uppgifter och upplysningar, som avlämnats till ledning vid taxering, och enligt 22 § 2 mom. kungörelsen med vissa föreskrifter rörande taxeringsförfarandet skulle ena avskriften av taxeringslängden senast den 20 juni vara insänd till länsstyrelsen. Hinder torde under sådana förhållanden icke möta för landskamreraren att före den 5 eller senast före den 10 juli till mellankommunala provningsnämnden insända de för denna avsedda handlingarna.

Besvären torde utan olägenhet för länsstyrelserna, men till avsevärt gagn för mellankommunala provningsnämndens arbete, kunna till denna översändas sist inom utgången av femte dagen efter besvärstidens utgång.

Samtidigt med att förteckning och deklaraationshandlingar till nämnden översändas, borde, till underlättande av infordrande av yttranden från taxeringsnämndsordförande, insändas ett exemplar av kungörelsen

över för löpande året utsedda taxeringsnämndsordförande, kompletterad med hänsyn till därefter timade förändringar.

Rörande i taxeringsförordningen stadgad tid för anförande av besvär, när den överklagade taxeringsåtgärden företagits i Stockholm, har allmänna ombudet i promemorian framhållit, att ett avsevärt antal taxeringar, som hörde under mellankommunala prövningsnämnden, berörde Stockholm. Bland dessa finnes icke blott sådana, där noggrann undersökning tarvades, utan även sådana som gällde ett stort antal taxeringsorter och där således en korrigerings av taxeringsnämndens beslut i ena eller andra riktningen kunde kräva ett besvärligt och tidsödande arbete med fördelning dels av den till kommunal inkomstskatt taxerbara inkomsten dels ock av den kommunala progressivskatten. Av år 1929 förekommande taxeringar hade sålunda i ett fall till kommunal inkomstskatt taxerbar inkomst måst uppdelas på cirka 125 taxeringsorter, i andra fall på cirka 100 o. s. v. Det syntes utan vidare vara klart att, då mellankommunala prövningsnämndens arbeten skulle vara avslutade sist den 5 oktober, dess protokoll justerade sist den 10 oktober och ändringslängderna utsända till länsstyrelserna sist den 14 oktober, den för prövningsnämndens arbete anslagna tiden blivit allt för kort tillmätt och behövde i möjligaste mån ökas. Alldenstund framflyttande av nyssnämnda tider med hänsyn till efterföljande debiteringsarbeten icke vore möjligt, syntes icke finnas annan utväg än att tiden för besvärs anförande avsevärt förkortades. Uppenbarligen skulle vara av värde, att även för det fall, att Stockholm vore en av de kommuner, där taxering ägt eller bort ägarum, det föreskrevs, att besvär skulle ingivas inom samma tid, som gällde för länen. Kunde emellertid så stark förkortning av besvärstiden icke genomföras, vore ofrånkomligt, att förkortning skedde i all den utsträckning, som vore möjlig.

Yttranden.

Sedan utlåtanden över promemorian inhämtats från *överståthållarämbetet och samtliga länsstyrelser*, och dessa myndigheter därvid i allmänhet ställt sig förstående till de i promemorian anförda synpunkterna, även om de i vissa fall ansett de däri påtalade olägenheterna kunna övervinnas utan författningsändring, i den mån vederbörande myndigheter vunne ökad erfarenhet i fråga om tillämpningen av 1928 års skatteförfattningar, har *allmänna ombudet hos mellankommunala prövningsnämnden* erhållit tillfälle att ånyo yttra sig i ärendet. Allmänna ombudet har i anledning härav i skrivelse den 9 december 1930 framhållit, att arbetet under 1930 gått ej oväsenligt lättare än under år 1929, beroende på bättre förtroget med gällande bestämmelser men även därpå att landskamrerarna, med beaktande av de svårigheter ombudet i sin förenämnda promemoria berört, flerstädes sökt påskynda sammanförandet och översändandet av de för mellankommunala prövningsnämnden avsedda taxeringshandlingarna. Det resultat, som uppnåtts, kunde dock ej anses

tillfredsställande, enär deklARATIONER för ej mindre än 534 skattskyldiga icke hunnit undersökas före slutsammanträdet. Visserligen påginge granskning av detta material och komme, med ledning av vad därvid framkomme, framställningar att göras direkt till kammarrätten, men det torde vara uppenbart, att ett dylikt tillvägagångssätt, ej minst ur de skattskyldigas synpunkt, icke kunde vara tillfredsställande. Dessa torde med visst fog göra anspråk på att efter den normala granskningstidens utgång vara befriade från förfrågningar från taxeringsmyndigheternas sida. Vidare kunde granskningen icke göras fullt effektiv, enär gällande taxeringsförordning icke torde medgiva, att bokföringsgranskning beordrades efter det ordinarie prövningsnämndsarbetets avslutande. Ytterligare kunde ett antal ändringskrav, som vart för sig icke gäve nämnvärt ökade skatteintäkter och som hos prövningsnämnderna framställdes huvudsakligen i upplysningssyfte, näppeligen framställas, då det gällde besvär till kammarrätten, enär dennas arbetsbörda till följd därav måhända skulle väl mycket ökas. För att mellankommunala prövningsnämnden skulle på avsett sätt fylla sina funktioner, syntes därför ofrånkomligt, att de i ombudets promemoria framförda synpunkterna genomfördes i den utsträckning, som vore tekniskt möjlig.

Kammarrätten — som anbefallts att avgiva utlåtande över såväl allmänna ombudets framställning av år 1929 som hans yttrande den 9 december 1930 ävensom över ett i anledning av ombudets framställning och de däröver avgivna yttrandena inom finansdepartementet utarbetat utkast till förordning om ändring i vissa delar av taxeringsförordningen (se *bilaga A*) — har ansett, att det kunde ifrågasättas, huruvida ändring i de av allmänna ombudet hos mellankommunala prövningsnämnden anmärkta hänseenden borde vidtagas redan efter så kort tids erfarenhet. En avsevärd förbättring i de påtalade missförhållandena hade inträtt redan under nämndens andra verksamhetsår. Kammarrätten, som emellertid funnit de ifrågasatta åtgärderna i och för sig motiverade, har dock ej velat avstyra, att dessa redan nu komme till stånd.

Enligt meddelad uppgift har den ordinarie mellankommunala prövningsnämnden år 1930, som handlagt över 500 besvär samt ett icke ringa antal framställningar från allmänna ombudet hos nämnden, för 534 skattskyldiga icke medhunnit särskild granskning av taxeringen. Under år 1929 hade resultatet varit ännu mera ogynnsamt. Anledningen härtill är väsentligen den, att arbetsmaterialet alltför sent blivit tillgängligt för nämndens tjänstemän. En dylik ordning är naturligtvis icke tillfredsställande. Visserligen kunna de taxeringar, som nämnden ej hinner ägna särskild granskning, på sätt allmänna ombudet framhållit, i mån av behov bringas under kammarrättens prövning. Detta är emellertid ägnat att på icke avsett sätt tynga kammarrättens arbete och är dessutom besvärande för de skattskyldiga. Vidare kan granskningen

*Departements-
chefen.*

efter avslutande av nämndens sammanträde icke göras fullt effektiv, enär efter denna tidpunkt bokföringsgranskning icke lär kunna anbefallas.

Att, såsom kammarrätten ifrågasatt, avvakta ännu någon tids erfarenhet rörande nämndens verksamhet, innan författningsändringar vidtagas, synes mig ej tillrådligt. Det är nämligen att befara, att anmärkta hinder för nämndens verksamhet icke skall kunna förebyggas, såvitt icke särskilda åtgärder vidtagas, och då en särskild prövningsnämnd funnits erforderlig för behandling av en viss grupp av taxeringsmål, måste, enligt min mening, utan dröjsmål förfarandet så ordnas, att det blir möjligt för nämnden att inom den tid, som kan tillmätas för dess verksamhet, medhinna sin uppgift.

En utsträckning av den tid, under vilken mellankommunala prövningsnämndens arbete må fortgå, synes icke tillrådlig. Föreskriften att denna nämnd skall hava avslutat sitt arbete senast den 5 oktober har tillkommit av den anledning, att dess arbetsuppgifter böra vara fullgjorda så tidigt, att nämndens längder må kunna tillhandahållas länsprövningsnämnderna inom tillräcklig tid för beslutens införande i länsprövningsnämndernas särskilda längder. Länsprövningsnämndernas sammanträden skola vara avslutade den 10 oktober, och dess ändringslängder skola senast den 20 oktober översändas till häradsskrivare och magistrater för debitering av de utskylder, som skola å kronodebetsedel upptagas, varjämte avskrifter av ändringslängderna likaledes senast den 20 oktober skola tillställas vederbörande kommunala organ för offentliggörande och för att vara tillgängliga vid de kommunala utgifts- och inkomststaternas fastställande.

Enär den för mellankommunala prövningsnämnden utmätta tiden sålunda icke torde kunna utsträckas, lærer man i stället vara hänvisad att tillse, att det arbetsmaterial, som skall av nämnden granskas och prövas, tillhandahålles nämnden skyndsammast möjligt och i, så vitt omständigheterna medgiva, ordnat skick.

Av utredningen i ärendet synes framgå, att dessa krav hittills icke blivit uppfyllda i den omfattning, som bör kunna ske. De uppslag, som av allmänna ombudet i mellankommunala prövningsnämnden framförts för ernående av bättre ordning, synas beaktansvärda och ägnade att kunna läggas till grund för förslag i ämnet.

Gemensam
förteckning
länsvis m. m.

Det av allmänna ombudet framställda förslaget om åläggande för landskamrerare att i en för hela länet gemensam förteckning uppföra samtliga skattskyldiga, vilka haft förvärvskälla, som enligt kommunal-skattelagen är att hänföra till skilda prövningsdistrikt, har i allmänhet av länsstyrelserna lämnats utan erinran. Enahanda är förhållandet med förslaget att av länsstyrelse utfärdad kungörelse över för löpande året utsedda taxeringsnämndsordförande inom länet skall, samtidigt

med förteckning och deklarationshandlingar, översändas till mellankommunala prövningsnämnden.

Då införandet av föreskrifter i nu berörda avseenden icke påkallar ändringar i taxeringsförordningen och ej heller av annan orsak är av beskaffenhet att anledning föreligger att däröver inhämta riksdagens yttrande, torde närmare redogörelse för de i anledning av dessa två förslag avgivna yttrandena ej här erfordras. I förevarande sammanhang må blott nämnas, att under förutsättning att vad i det följande kommer att föreslås vinner riksdagens bifall, jag har för avsikt att föreslå, att sådana bestämmelser må utfärdas, som innefatta skyldighet för landskamrerare dels att å för hela länet gemensam förteckning uppföra samtliga skattskyldiga, ordnade kommunvis, vilka haft förvärvskälla, som enligt kommunalskattelagen är att hänföra till skilda prövningsdistrikt, dels ock att i samband med översändande till mellankommunala prövningsnämnden av självdeklarationer och andra handlingar, som avgivits till ledning för de skattskyldiges taxering, jämväl till nämnden överlämna ett exemplar av länsstyrelsens kungörelse över för löpande året utsedda taxeringsnämndsordförande, fullständig i anslutning till därefter möjligen inträffade förändringar.

Mot det i promemorian framförda förslaget, att det borde äligga landskamrerare att före den 5 eller senast före den 10 juli till mellankommunala prövningsnämnden insända de för denna avsedda taxeringshandlingarna, hava flertalet länsstyrelser ej haft något att erinra. *Länsstyrelserna i Stockholms, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs, Jämtlands, Västerbottens samt Norrbottens län* hava dock ansett den tid, inom vilken taxeringshandlingarna skola vara insända, icke böra fastställas till tidigare tidpunkt än den 10 juli. *Länsstyrelsen i Gotlands län* har föreslagit, att den tid, inom vilken taxeringshandlingarna skola till mellankommunala prövningsnämnden insändas, måtte fastställas till den 15 juli. *Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* har ansett, att utdrag av taxeringslängderna icke behöva till nämnden överlämnas förrän den 20 juli. *Länsstyrelsen i Örebro län* har uttalat, att någon ovillkorlig föreskrift därom, att taxeringshandlingarna skola inom den föreslagna tiden vara insända till den mellankommunala prövningsnämnden, icke borde givas. Länsstyrelsen har till stöd härför anfört:

Av de föreslagna föreskrifterna finge anses följa, att inom länsstyrelserna viss granskning skulle äga rum i och för avskiljande av deklaraationer och andra handlingar samt verkställande av utdrag av taxeringslängd beträffande sådana skattskyldiga, vilkas taxering skulle granskas och prövas av mellankommunala prövningsnämnden. De från taxeringsnämnderna inkomna förteckningarna över sådana skattskyldiga skulle härvid tjäna till ledning, men gallringen inom länsstyrelsen måste verkställas fullt självständigt och med omsorg. Det läte sig knappast göra att med tillgängliga arbetskrafter, som hade att under tiden ombesörja även annat, löpande arbete, till den 10 juli medhinna en sådan självständig granskning för hela länet.

Insändandet till nämnden av taxeringshandlingarna.

Länsstyrelsen i Kopparbergs län har ansett, att fullständigheten av den förteckning, som föreslagits skola inom länsstyrelsen upprättas, icke kunde garanteras, när landskamreraren vid förteckningens upprättande i stor utsträckning måste lita på taxeringsnämndsordförandenas uppgifter. Det vore nämligen uteslutet, att landskamreraren ens med biträde av underlydande tjänstemän vid den tidpunkt, då förteckningarna skulle överlämnas till mellankommunala prövningsnämnden, medhunnit att granska samtliga deklARATIONER. En föreskrift om upprättande av dylika förteckningar borde givas den avfattning, att landskamrerare ålades att upprätta »såvitt möjligt fullständig» förteckning över sådana skattskyldiga, vilkas taxering skall prövas av mellankommunala prövningsnämnden.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län har tillstyrkt förslaget endast under förutsättning att den granskning av till länsstyrelse insända förteckningar över skattskyldiga, vilkas taxering skall prövas av mellankommunala prövningsnämnden, avsåge att från förteckningarna avskilja sådana skattskyldiga, vilkas taxering uppenbarligen icke fölle under nämndens verksamhetsområde. Skulle hela länets deklARATIONSMATERIAL genomgå, funnes åtminstone vad anginge Västernorrlands län icke möjlighet att med tillgängliga arbetskrafter fullgöra en sådan föreskrift.

Allmänna ombudet hos mellankommunala prövningsnämnden har i sitt förberörda yttrande den 9 december 1930 anfört, att ehuru det med hänsyn till den korta tid, som vore anslagen för mellankommunala prövningsnämnden, vore av största betydelse att deklARATIONSHANDLINGARNA vore tillgängliga så tidigt som möjligt, ombudet dock kunde förorda, att tiden för dessa handlingars insändande bestämdes till den 10 juli. Detta förord gäves dock under den förhoppning, att länsstyrelserna tillsåge, att det för mellankommunala prövningsnämnden avsedda materialet utan tidsutdräkt komme nämnden till handa.

Kammarrätten har icke framställt erinran mot att tiden, inom vilken landskamrerare skall hava till mellankommunala prövningsnämnden översänt deklARATIONSHANDLINGARNA, fastställes till den 10 juli.

Departements-
chefen.

En förutsättning för att mellankommunala prövningsnämnden skall medhinna att inom föreskriven tid fullgöra sin uppgift är, att deklARATIONSMATERIALET så tidigt som möjligt kommer nämnden tillhanda. Det framstår därför såsom synnerligen angeläget, att detta material utan dröjsmål till nämnden översändes. De betänkligheter, som av vissa länsstyrelser anförts mot att deklARATIONSMATERIALET skulle till nämnden översändas senast den 10 juli, finner jag ej avgörande. Att deklARATIONSMATERIALET så tidigt som möjligt tillhandahålles nämnden, synes mig vara av den betydelse för bedrivandet av arbetet inom nämnden, att länsstyrelserna måste i detta avseende söka tillmötesgå nämndens önskemål. Jag tillstyrker alltså, att i taxeringsförordningen införes föreskrift därom, att själv-

deklarationer och andra handlingar, som avgivits att tjäna till ledning vid taxering för inkomst eller förmögenhet av skattskyldig, vars taxering skall prövas av mellankommunala prövningsnämnden, skola till nämnden översändas senast den 10 juli. Föreskriften synes böra infogas i 92 § 1 mom. taxeringsförordningen.

Vad därefter angår frågan om begränsning av tiden för översändandet från länsstyrelserna till mellankommunala prövningsnämnden av besvär, som falla under nämndens handläggning, sålunda att dessa skola översändas sist inom utgången av femte dagen efter besvärstidens utgång, har detta förslag likaledes av flertalet länsstyrelser tillstyrkts.

Länsstyrelserna i Kristianstads, Gotlands och Kopparbergs län hava ansett, att tidpunkten för besvärens överlämnande bör bestämmas till respektive 7—8, 10 och 14 dagar efter besvärstidens utgång. *Länsstyrelserna i Göteborgs och Bohus län* samt *Västernorrlands län* hava föreslagit, att såsom slutdag för besvärens insändande fastställes den 31 juli. Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har till stöd för sin berörda hemställan anfört:

Det vore vad detta län anginge en fullständig omöjlighet att till mellankommunala prövningsnämnden insända besvärsskrifterna senast den 20 juli. Besvären över 1929 års taxering uppginge inom länet till mer än 1,500. Två tredjedelar av samtliga besvär inkomme under de fyra sista dagarna av besvärstiden. Förarbeten vore därför ej möjliga. Endast registrering av besvären toge ett par dagar efter besvärstidens utgång. Att därefter ordna besvären kommun- och distriktsvis, komplettera dem med deklarationer och taxeringsutdrag samt läsa dem för bedömande av huruvida de borde avskiljas till mellankommunala prövningsnämnden toge avsevärd tid. Av själva besvärsakten framginge icke alltid, om ett besvär skulle räknas till den ena eller andra kategorien. Även ett blott genomögnande av besvären toge tid. Det ginge ej heller att avdela allt för många personer för arbetets utförande, då dessa hindrade varandra vid uttagandet av handlingar ur de olika distriktens deklarationer och vid utskrivandet av utdrag ur taxeringslängderna.

Länsstyrelsen i Älvsborgs län har anfört, att åtminstone för de länsstyrelser, till vilka besvär inkommit till antal överstigande exempelvis 500, icke borde bestämmas tidigare slutdag för besvärens översändande än den 31 juli. Även *länsstyrelserna i Stockholms, Västmanlands och Södermanlands län* hava funnit den föreslagna tiden väl knappt tilltagen. Länsstyrelsen i Stockholms län har framhållit, att endast sådana besvär, som avfattats så tydligt, att av dem framginge, om de tillhörde mellankommunala prövningsnämndens handläggning, kunde avskiljas och kompletteras med deklarationer och taxeringslängdsutdrag inom den föreslagna tiden av 5 dagar efter besvärstidens utgång. I fråga om övriga besvär kunde förtursbehandling ej ifrågakomma. Först efter granskning av till dylika besvär hörande deklarationer och övriga taxeringshandlingar torde för dessa forumfrågan kunna klarläggas. Med över-

Den tid, inom vilken besvär skola till mellankommunala prövningsnämnden översändas.

sändande av otydligt avfattade besvär måste därför anstå. Länsstyrelsen föresloge, att vid avfattande av eventuell föreskrift i ämnet hänsyn måtte tagas till dessa svårigheter. Länsstyrelsen i Västmanlands län har framhållit, att en föreskrift att besvär skola till mellankommunala prövningsnämnden insändas inom 5 dagar efter besvärstidens utgång i allmänhet ginge att realisera. Ett sådant stadgande kunde dock bli svårt att efterkomma beträffande de besvär, som inkomme de sista dagarna före besvärstidens utgång. Erfordrades någon åtgärd, syntes denna kunna inskränkas till en föreskrift, att länsstyrelserna skulle så snart som möjligt till mellankommunala prövningsnämnden översända till dess handläggning hörande besvär.

Allmänna ombudet hos mellankommunala prövningsnämnden har i sitt omförmälda yttrande den 9 december 1930 anført:

Då besvären till länsprövningsnämnderna brukade hopa sig till de sista dagarna före besvärstidens utgång, kunde det möta svårigheter att inom femte dagen därefter medhinna urskiljandet av de besvär, som skulle behandlas av mellankommunala prövningsnämnden. Längre tid än i promemorian förutsatts torde därför böra medgivas. Besvärshandlingarnas översändande snabbast möjligt vore emellertid ofrånkomligt med hänsyn till att den tid, som vore anslagen för mellankommunala prövningsnämndens arbete, vore så knappt tillmätt. Besvär inkomme ofta från skattskyldiga, som dreve rörelse inom ett flertal prövningsdistrikt. Detta nödvändiggjorde, att taxeringsnämndsordförande inom vitt skilda delar av landet hördes. Denna åtgärd krävde sin tid, även om kommunikationen av besvären förenklades genom flerfaldigande av besvärshandlingarna. Dessutom vore nödvändigt, att allmänna ombudet och hans biträde finge erforderlig tid att överväga innebörden av besvären och av däröver avgivna yttranden. Även de besvär, som vore av enklare beskaffenhet, exempelvis de, som rörde dubbelbeskattning, krävde avsevärd tid och det finge vid bedömande av den tid, som erfordrades för besvärens kommunicerande med taxeringsnämndsordförande, icke förbises, att utom den ofta långväga postgången, dessa icke varje dag vore att påräkna för besvarande av till dem avlätna remisser.

År 1930 hade hos ordinarie mellankommunala prövningsnämnden handlagts 509 besvär, varav inkommit från överståthållarämbetet 117 och från länsstyrelserna 392. Av de sistnämnda inkommo 258 före den 31 juli och huvudparten av dessa dagarna den 18—26 juli. Länsstyrelsen i Malmöhus län hade förfarit sålunda, att besvären översänts efter hand, så snart de inkommit. Enahanda förfaringssätt hade tillämpats av överståthållarämbetet, varifrån huvudparten inkommit före den 10 september. Det sistnämnda förfaringssättet syntes avgjort äga företräde framför det av övriga länsstyrelser tillämpade; det medgäve insändande av besvärshandlingarna till mellankommunala prövningsnämnden väsentligt snabbare än eljest kunnat ske.

Under förhoppning att länsstyrelserna tillsäga, att besvären komme att översändas till nämnden utan onödig omgång, har ombudet funnit, att det torde vara tillfyllest med föreskrift, att besvären skola till nämnden översändas efter hand som de inkomma och senast inom förslagsvis tio dagar efter besvärstidens utgång.

Kammarrätten har anmärkt, att den föreslagna tiden för översändande av besvär möjligen kunde anses väl knapp för de större länens vidkommande samt ifrågasatt, om ej Kungl. Maj:t borde äga medgiva utsträckning av tiden, där förhållandena i ett eller annat län sådant påkallade.

Jag delar den uppfattning, som kommit till uttryck i vad allmänna ombudet anfört om behovet av mera preciserade bestämmelser angående den tid, inom vilken besvär, som skola av mellankommunala prövningsnämnden handläggas, böra dit översändas. En ovillkorlig föreskrift om att besvärerna skola till nämnden insändas senast å femte dagen efter besvärstidens utgång synes dock ej lämplig. Med hänsyn särskilt därtill att det övervägande antalet besvär merendels torde inkomma under de sista dagarna av besvärstiden, kan det komma att visa sig för länsstyrelserna ogörligt att inom fem dagar efter besvärstidens utgång avskilja samtliga till mellankommunala prövningsnämnden hörande ärenden. Det torde i stället böra åläggas länsstyrelserna att avskilja och till nämnden översända de till dess prövning hörande besvärerna efter hand, i mån som de inkomma, och torde den tidpunkt, inom vilken besvärerna senast skola till nämnden översändas, böra fastställas till tio dagar efter besvärstidens utgång. Då emellertid, på sätt kammarrätten anmärkt, den för besvärens översändande sålunda tillmätta tiden för de större länens vidkommande måhända kan bli väl knapp, torde åt Kungl. Maj:t böra beredas möjlighet att för särskilt län, då skäl därtill äro, efter framställning av länsstyrelsen, medgiva, att den tid, inom vilken besvärerna skola vara till nämnden översända, utsträcket erforderligt antal dagar. Jag tillstyrker alltså, att stadgande av nu angivet innehåll infogas i 119 § 3 mom. taxeringsförordningen.

Departementechefen.

Flertalet länsstyrelser hava funnit frågan om förkortning av tiden för anförande av besvär över beslut av taxeringsnämnd i Stockholm icke påkalla något dess yttrande. *Länsstyrelserna i Stockholms, Gotlands, Hallands och Västmanlands län* hava dock uttalat, att förkortning av besvärstiden för Stockholms stad borde genomföras. Länsstyrelsen i Stockholms län vitsordar de i promemorian framhållna olägenheterna av den nu gällande särskilda besvärstiden för Stockholm samt framhåller, att prövningsnämnden i Stockholms län i högre grad än någon annan prövningsnämnd torde hava berörts av dessa olägenheter.

Förkortning av besvärstiden i Stockholm.

Överståthållarämbetet har funnit det förenat med stor olägenhet för de skattskyldiga, att besvärstiden förkortades och har därför på det bestämdaste avstyrkt en sådan åtgärd. Överståthållarämbetet har därvid anfört:

De skattskyldiga i Stockholm vore vana att före besvärstidens utgång erhålla underrättelse om dem åsatt taxering genom de å taxeringsnämndernas beslut utfärdade debetsedlarna och kunde utdelningen av dessa icke medhinnas förrän till någon dag mellan den 15 och den 20

augusti. Överståthållarämbetet ansåge jämväl, att tiden för utsändande av meddelandena från taxeringsnämndernas ordförande angående av taxeringsnämnderna frångångna deklARATIONER icke utan att hårt pressa en del ordförande kunde förkortas. Därjämte vore att märka, att överklaganden till prövningsnämnden i en del fall skedde även då den avlämnade deklARATIONEN hade följts. När debetsedeln erhållits, inträffade nämligen, att den skattskyldige ansåge skatten anmärkningsvärt hög, vilket föranledde honom att underkasta deklARATIONEN en granskning, som resulterade i yrkande om nedsättning av taxeringen. Vidare vore att märka, att underrättelse om frångången deklARATION ofta icke meddelades, då avvikelser enligt vederbörandes mening rörde sig om ett mindre belopp eller syntes självklar. I vart fall funne överståthållarämbetet, att en för de skattskyldiga i Stockholm så betydelsefull ändring i taxeringsförordningen icke borde vidtagas utan att större erfarenhet vunnits angående mellankommunala prövningsnämndens arbete. Erhölle denna nämnd samtliga handlingar så tidigt som den 10 juli, syntes, möjligen med någon ökning av nämndens kansli, de Stockholm berörande besvärsmålen, vilka år 1929 uppgått till ett sjuttiotal, hinna handläggas på en månad. Tidigare handlades nämligen dessa besvärsmål jämte omkring 1,500 andra av Stockholms stads prövningsnämnd på en tid av två månader.

I sitt yttrande över en inom finansdepartementet utarbetad promemoria angående förändring av tiden för kronouppbörden, i vilken den hittillsvarande slutdagen för ingivande av besvär berörande Stockholm, nämligen den 31 augusti, föreslagits ändrad till den 10 augusti, har överståthållarämbetet ytterligare i nu förevarande ämne anfört bland annat:

Då ämbetet ansåge det vara av största betydelse för allmänheten, att kronodebetsedlarna kunde utdelas någon tid före besvärstidens utgång, och företagen undersökning givit vid handen, att detta med ett forcerat arbete och en del extra kostnader möjligen kunde medhinnas till den 5 augusti, hemställde ämbetet, att besvärstidens utgång icke måtte bestämmas tidigare än den 15 augusti. En följd av besvärstidens tillbakaflyttning bleve antagligen, att en hel del reservationsbesvär med begäran om anstånd komme att ingivas; detta komme att tynga prövningsnämndens arbete. Likaså torde antalet efter besvärstidens utgång inlämnade besvär komma att, med hänsyn till klagandenas och deras ombuds semestrar, avsevärt ökas; även dessa klagande hade rätt få sina besvär sakligt prövade.

Allmänna ombudet i mellankommunala prövningsnämnden har i sitt förut berörda yttrande av den 9 december 1930 förklarat sig nödgad bestämt vidhålla det i promemorian framförda kravet på förkortning av besvärstiden i Stockholm och har härom anfört:

Överståthållarämbetet hade, då prövningsnämnden i Stockholms stad icke behöfde hava sitt arbete slutfört förrän den 31 oktober och då samtliga taxeringsnämndsordförande och övrig vid taxeringarna använd personal, liksom i huvudsak även de skattskyldiga, funnes inom staden eller dess omedelbara närhet, uppenbarligen icke kunnat sätta sig i in de svårigheter, som med hänsyn till utredning och kommunikation av besväreren mötte för mellankommunala prövningsnämnden, vilken hade taxeringsnämndsordförandena spridda över hela landet. Förkortning av be-

svärstiden för skattskyldiga inom Stockholms stad, vilkas taxering skall prövas av mellankommunala prövningsnämnden, måste ske till överensstämmelse med den för länen gällande. Skulle emellertid så stark förkortning av besvärstiden icke kunna utan olägenhet genomföras, torde annat icke återstå än att trots olägenheterna av att ännu en fatalietid infördes för anförande av besvär, utgången av besvärstiden för dessa skattskyldiga fastställdes något senare än för länen, förslagsvis till den 31 juli eller, om då vore helgdag, till näst påföljande söckendag.

Kammarrätten har ansett, att olika besvärstid för olika slag av skattskyldiga inom Stockholm, beroende på om besvären skulle handläggas av mellankommunala prövningsnämnden eller av Stockholms stads prövningsnämnd, icke lämpligen borde förekomma, samt funnit bärande invändning icke kunna göras mot en förkortning av besvärstiden för dessa skattskyldiga med tre veckor, på sätt föreslagits i det till kammarrätten remitterade författningsutkastet.

Det torde vara uppenbart, att den för närvarande gällande utsträckt tiden för anförande av besvär över beslut, meddelat av taxeringsnämnd i Stockholms stad, är till avsevärt hinder för bedrivandet av mellankommunala prövningsnämndens arbete. Att så måste vara fallet framgår redan därav, att av hela antalet av nämnden vid dess ordinarie sammanträden slutligt handlagda besvär både år 1929 och år 1930 mera än en tredjedel utgjorts av besvär, som berörde skattskyldiga i Stockholm. Av de sistnämnda besvären har huvudparten inkommit genom överståthållarämbetet. Härtill kommer, att dessa ärenden i förhållandevis stort antal äro av omfattande och invecklad beskaffenhet. Det synes därför oeftergivligt, att åtgärder vidtagas, som göra det möjligt, att besvär från Stockholm, vilka skola av mellankommunala prövningsnämnden handläggas, tidigare komma nämnden till handa än vad för närvarande är fallet. Därvid torde emellertid den principen böra fortfarande upprätthållas, att samma tid skall gälla för anförande av besvär i ärende, hänförligt till mellankommunala prövningsnämndens handläggning, som i ärende, vilket tillhör Stockholms stads prövningsnämnds avgörande. Att stadga särskild besvärstid för sådana ärenden, som skola avgöras av mellankommunala prövningsnämnden, synes, med hänsyn till de olägenheter, som oundvikligt följa med inrättande av ytterligare en besvärstid, böra tillgripas allenast såsom en yttersta nödfallsutväg. De skäl, som av överståthållarämbetet anförts mot en allmän förkortning av besvärstiden i Stockholm, synas ej heller allt för tungt vägande. Underrättelse om åsatt taxering kunna de skattskyldiga inhämta från taxeringslängderna, redan innan debetsedlarna utsändas. Det bör icke heller vara omöjligt att bedriva debiteringsarbetet på sådant sätt, att debetsedlarna kunna utdelas senast under första veckan av augusti. Dessutom må framhållas, att underrättelse om avvikelse från deklaration skall av taxeringsnämndens ordförande i rekommenderat

*Departements-
chefen.*

brev med allmänna posten ofördröjligen tillsändas den skattskyldige och att, enär i Stockholm taxeringsarbetet skall vara avslutat senast den 15 juni, sådan underrättelse alltså bör vara den skattskyldige tillhanda avsevärt tidigare än den 10 augusti.

Den för närvarande gällande utsträckta besvärstiden i Stockholm är en förmån, på vars bibehållande anspråk ej skäligen kunna resas, därest det visar sig, att den är till hinder för ett rationellt ordnande av förfarandet hos den mellankommunala prövningsnämnden. Jag tillstyrker alltså en förkortning av besvärstiden för de skattskyldiga i Stockholm. Att åter fastställa besvärstiden för Stockholm till samma tid, som den för landet i övrigt gällande, synes ej av omständigheterna påkallat. I avvaktan på närmare erfarenhet om möjligheten för mellankommunala prövningsnämnden att inom föreskriven tid medhinna sina arbetsuppgifter synes utgången av tiden för anförande av besvär i Stockholm böra fastställas till klockan tolv på dagen den 10 augusti eller, om då är helgdag, motsvarande tid under nästföljande söckendag. I anslutning härtill torde den i 123 § taxeringsförordningen angivna tid, inom vilken skattskyldig — för rätt att åtnjuta den i 124 § samma förordning angivna utsträckta besvärstiden — ej må hava erhållit föreskriven underrättelse om avvikelse från deklaration, som av taxeringsnämnd företagits, böra, där fråga är om beslut, fattat av taxeringsnämnd i Stockholm, fastställas till den 10 juli.

Enär den i 117 § angivna tiden för anförande av besvär över fastighetstaxeringsnämnds beslut i Stockholm torde böra överensstämja med den av mig förordade tiden för anförande av besvär över beslut av taxeringsnämnd i Stockholm, framlägger jag förslag till dylik ändring av sagda paragraf.

Anstånd med
avlämnande av
deklaration.

I detta sammanhang vill jag nämna, att länsstyrelsen i Västernorrlands län i sitt utlåtande ifrågasatt, att den i 36 § 1 mom. fjärde och femte styckena taxeringsförordningen givna regeln om att anstånd med deklara-tions avlämnande kan beviljas av landskamreraren i län, där taxeringen skall äga rum, måtte ändras därhän, att, då taxeringen berör flera län, uppskovsbegäran skall prövas av landskamreraren i det län, där den skattskyldige skall taxeras till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.

Allmänna ombudet i mellankommunala prövningsnämnden har i sitt berörda yttrande av den 9 december 1930 vitsordat behovet av ändring i 36 § 1 mom. fjärde stycket taxeringsförordningen. Komplikationer av den art länsstyrelsen angivit kunde lätt uppkomma och hade säkerligen även uppkommit.

Kammarrätten har ej haft något att erinra mot att ändring av berörda författningsrum företoges i överensstämmelse med vad länsstyrelsen föreslagit.

Jag ansluter mig till förslaget om sådan ändring av 36 § 1 mom. fjärde stycket taxeringsförordningen, att där taxering av skattskyldig berör flera län, begäran om anstånd med avlämnande av deklaration skall prövas av landskamreraren i det län, där den skattskyldige skall taxeras till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt; dock har jag funnit det remitterade utkastet i denna punkt tarva en jämkning av redaktionell art.

Departements-
chefen.

Jag övergår härefter till den av riksdagens justitieombudsman gjorda framställningen i fråga om

2:o.

Ordförandes och vissa ledamöters i beskattningsnämnd befogenhet att inom eget distrikt mot ersättning biträda med upprättande av deklarationer för årlig taxering och allmän fastighetstaxering.

Beskattningsnämnd vid årlig taxering är i första instans taxeringsnämnd inom vart taxeringsdistrikt. Enligt 8 § taxeringsförordningen består taxeringsnämnd av ordförande och ledamöter. Länsstyrelsen förordnar årligen för nästkommande år i samband med indelningen i taxeringsdistrikt dels ordförande i taxeringsnämnden, dels ock en person att i egenskap av kronoombud vara ledamot i nämnden. Övriga ledamöter av nämnden väljas årligen å landet av kommunalstämma eller, där kommunalfullmäktige finnas, av dessa samt i stad av stadsfullmäktige eller, där stadsfullmäktige icke finnas, av allmän rådstuga. I kommun, där virkes-taxering kan förväntas äga rum, skall vid det tillfälle, då val av ledamöter i taxeringsnämnden verkställles, bland dem väljas en att med virkes-taxeringen inom kommunen taga befattning, på sätt i 81 § närmare angives. Omfattar kommun flera taxeringsdistrikt, förrättas sistnämnda val för varje distrikt, där virkestaxering kan förväntas äga rum.

Gällande be-
stämmelser.

Till ledning vid den årliga taxeringen skola vissa deklarationer avlämnas, nämligen *särskild fastighetsdeklaration* rörande fastighet, som på grund av 12 § 2 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 skall bliva föremål för omtaxering, *självdeklaration* (*allmän självdeklaration* eller *särskild självdeklaration*) rörande den skattskyldiges inkomst och förmögenhet samt *virkesdeklaration* rörande avverkat virke.

Enligt 22 § taxeringsförordningen är ägare eller med ägare likställd innehavare av fastighet, som skall omtaxeras, skyldig att utan anmaning avgiva särskild fastighetsdeklaration, därest sådant förhållande, som skall föranleda omtaxeringen, förelegat vid taxeringsårets ingång. I andra fall inträder dylik skyldighet efter anmaning, och sådan anmaning skall efterkommas även om fastighetens ägare eller innehavare för-

menar, att sådant förhållande, som skall föranleda omtaxering, icke föreläggat vid taxeringsårets ingång. Särskild fastighetsdeklaration förekommer icke de år, då allmän fastighetstaxering äger rum; då avgives *allmän fastighetsdeklaration*.

Taxeringsnämndsordförandens huvudsakliga åligganden angivas i 78 § taxeringsförordningen. Bland dessa må särskilt nämnas följande:

att meddela den, som därom framställer begäran, erforderliga upplysningar om honom åliggande deklarationsskyldighet och sättet för dess fullgörande;

att ordna och granska för taxeringen avlämnade deklarationer, uppgifter och andra handlingar, vidtagna åtgärder för felande deklarationers och andra uppgifters införskaflande samt i övrigt söka inhämta upplysningar till ledning för en noggrann och tillförlitlig taxering;

att leda taxeringsnämndens arbete och vid sammanträdena föra ordet; samt

att ombesörja förandet av nämndens protokoll och längder.

Taxeringsnämndens ordförande äger ock, därest han för en behörig taxering av skattskyldig, som enligt lag är skyldig föra handelsböcker, finner nödigt, att granskning av den skattskyldiges bokföring verkställas, enligt vad som stadgas i 79 §, till landskamreraren framställa begäran om dylik granskning.

Ordföranden är vidare enligt 83 § taxeringsförordningen föredragande i taxeringsnämnden och har vid föredragningen att, i den omfattning stadgandena i 56 § medgiva, tillhandahålla ledamöterna alla för taxeringen erhållna deklarationer, andra uppgifter och upplysningar samt efter sorgfällig beredning göra de anmärkningar och framställningar, vartill han för en behörig taxering finner sig äga anledning.

Den av länsstyrelsen utsedde ledamoten i taxeringsnämnden, kronoombudet, har enligt 80 § taxeringsförordningen med avseende å taxering för inkomst eller förmögenhet till åliggande särskilt *att*, oavsett den ordföranden tillkommande granskningsskyldigheten, granska alla inkomna självdeklarationer, andra uppgifter och upplysningar, *att* därvid tillse, att kronans intresse vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt varder behörigen iakttaget, samt *att*, i den mån sådant må vara erforderligt och av ordföranden påkallas, biträda honom under taxeringsarbetet och verkställa den längdföring, som förekommer vid taxeringsnämndens sammanträden. Med avseende å särskild fastighetstaxering och virkestaxering åligger det kronoombudet att, i den mån ordföranden det påkallar, granska inkomna deklarationer och andra för taxeringen avlämnade uppgifter och upplysningar samt verkställa den längdföring, som förekommer vid taxeringsnämndens sammanträden.

Den kommunvalda ledamot i taxeringsnämnden, som skall taga befattning med virkestaxeringen, har enligt 81 § taxeringsförordningen till åliggande särskilt *att*, oavsett den ordföranden tillkommande gransk-

ningsskyldigheten, granska alla inkomna virkesdeklarationer och andra för virkestaxeringen avlämnade uppgifter och upplysningar samt att tillse, att kommunens intresse vid virkestaxeringen varder behörigen iakttaget.

I 87 § taxeringsförordningen meddelas bestämmelser om det minsta antal medlemmar, som måste vara tillstädes, för att taxeringsnämnden skall vara beslutför. I denna paragraf föreskrives sålunda, att beslut icke må fattas av taxeringsnämnd, om taxeringsdistriktet omfattar blott en kommun eller del därav, därest icke närvarande äro ordföranden, kronoombudet och minst två kommunvalda ledamöter, ej heller, om taxeringsdistriktet omfattar två eller flera kommuner, med mindre ordföranden, kronoombudet och en ledamot från varje kommun äro tillstädes. I 63 och 68 §§ samma förordning meddelas motsvarande föreskrifter i fråga om villkoren för beslutförhet i beredningsnämnd och fastighets- taxeringsnämnd.

I 111 § 1 mom. taxeringsförordningen stadgas vidare, att ordförande eller ledamot i beskattningsnämnd skall avträda, såväl då fråga förekommer om taxering, som angår honom själv, hans hustru, föräldrar, barn eller syskon eller oskift dödsbo, däri han äger del, som ock då fråga är om taxering av bolag eller förening, vars styrelse eller förvaltning han tillhör, eller fråga är om taxering av någon, för vilken han är förmyndare, god man enligt 11 kap. lagen om förmynderskap eller ombud.

Uttrycklig bestämmelse är icke meddelad i taxeringsförordningen angående ersättare för ordförande eller kronoombud i beskattningsnämnd i fall, då sådan medlem, på grund av vad i 111 § sägs, är hindrad att deltaga i beslut av nämnden.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 31 oktober 1930 har *riksdagens justitieombudsman* ifrågasatt lämpligheten av att, såsom stundom sker, ordförande eller kronoombud i taxeringsnämnd eller den kommunvalda ledamot i dylik nämnd, som skall bereda virkestaxeringen, mot ersättning biträder skattskyldig vid deklarations upprättande. Justitieombudsmanen har anfört bland annat:

Ledningen av det årliga taxeringsarbetet i första instans ankomme på taxeringsnämndens ordförande. Dennes sätt att fullgöra granskningen av taxeringsmaterialet och ombesörja dess fullständigande med erforderliga upplysningar vore av grundläggande betydelse för taxeringsresultatet. Det måste därför anses vara en självfallen fordran, att ordföranden med nit och intresse fullgjorde dessa åligganden samt att han intoge en självständig ställning gentemot de skattskyldiga. Det syntes ock vara befogat att kräva, att han avhölle sig från enskilda uppdrag, som kunde föranleda konflikt med hans skyldigheter såsom taxeringsman. Detsamma måste otvivelaktigt vara tillämpligt även i fråga om kronoom-

Framställning av riksdagens justitieombudsman.

budet i taxeringsnämnden och den kommunvalda ledamot i nämnden, som skulle bereda virkestaxeringen.

Att ordförande i taxeringsnämnd mot betalning biträde skattskyldiga med upprättande av deklARATIONER inom det egna distriktet måste enligt justitieombudsmannens uppfattning anses såsom olämpligt. Taxeringsförordningens bestämmelser rörande taxeringsnämndsordförandenas verksamhet och åligganden gäve emellertid icke tillräckligt stöd för ett påstående, att förfarandet skulle i och för sig innebära tjänstefel av beskaffenhet att medföra ansvar.

I fall ordförande mot betalning lämnade biträde vid upprättande av deklARATIONER inom det egna distriktet, kunde därav lätt föranledas en plikt-kollision. Även om ordföranden skulle sträva efter fullständig opartiskhet, syntes han svårligen i allmänna uppfattningen kunna undgå misstanke om motsatsen. En dylik enskild verksamhet vore alltså ägnad att rubba förtroendet för honom såsom ordförande i taxeringsnämnden, i all synnerhet om den toge större omfattning eller offentligen tillkännagäves. Det låge i öppen dag, att detta icke vore tillfredsställande.

Av nu anförda skäl syntes gällande lagstiftning vara i ifrågavarande hänseende behäftad med en brist, som det vore angeläget att få undanröjd. En dylik lagändring kunde tänkas genomförd på två sätt. En utväg vore att i 111 § 1 mom. taxeringsförordningen såsom jävsgrund angiva, att ordföranden mot ersättning biträtt den skattskyldige vid deklARATIONENS upprättande. Emellertid vore det tydligen otillfredsställande, om ordföranden bleve i ett större antal ärenden av jäv hindrad att delta i taxeringsnämndens beslut. Lämpligare syntes därför vara, att i taxeringsförordningen infördes ett uttryckligt förbud för ordförande i taxeringsnämnd att inom det egna taxeringsdistriktet mot betalning lämna skattskyldig biträde vid upprättande av självdeklARATION eller annan deklARATION för årlig taxering. Undantag från denna regel kunde möjligen medgivas i sådana fall, då ordföranden ändock på grund av jävsförhållande, som omnämnes i 111 § 1 mom., vore förhindrad att delta i taxeringsärendes avgörande.

Vad nu sagts om taxeringsnämndens ordförande hade i väsentliga delar avseende jämväl å den av länsstyrelsen utsedde ledamoten i taxeringsnämnden, kronoombudet och den kommunvalda ledamot, som hade att taga i 81 § taxeringsförordningen angiven befattning med virkestaxeringen. Dessa intoge visserligen icke ledande ställning inom taxeringsnämnden, men på grund av den skyldighet att granska deklARATIONERNA och biträda ordföranden vid det tekniska arbetet med taxeringen, som ålåg dem, måste det vara olämpligt, att de mot betalning tillhandaginge allmänheten med upprättande av deklARATIONER inom det egna distriktet. Enahanda förbud att biträda med upprättande av deklARATIONER syntes därför böra utfärdas även för dem.

Även vid de vart femte år återkommande allmänna fastighetstaxerin-

garna vore deklARATIONER föreskrivna. Jämväl vid dessa taxeringar borde det vara förbjudet för ordförande i beskattningsnämnd i första instans, nämligen beredningsnämnd och fastighetstaxeringsnämnd å landet samt fastighetstaxeringsnämnd i stad, att mot betalning biträda med upprättande av deklARATION, som han å tjänstens vägnar hade att granska. Däremot saknades anledning att meddela liknande förbud för av länsstyrelsen utsedd ledamot eller av kommun eller landsting vald ledamot i sådan nämnd. Dessa ledamöter intoge nämligen icke någon särställning inom berörda nämnder såsom fallet vore med kronoombudet och den i 81 § taxeringsförordningen omförmälda kommunvalde ledamoten i taxeringsnämnden.

Utlåtanden i anledning av justitieombudsmannens framställning hava inhämtats från *kammarrätten, överståthållarämbetet* och *samtliga länsstyrelser*. Kammarrätten har därjämte avgivit särskilt yttrande över ett inom finansdepartementet utarbetat utkast till vissa ändringar i taxeringsförordningen, vilket utkast såsom *bilaga B* torde få fogas vid dagens protokoll.

Yttranden.

Kammarrätten har i utlåtande den 11 december 1930 förklarat sig dela den av justitieombudsmannen uttalade uppfattningen, att en taxeringsnämndsordförande borde avhålla sig från sådan enskild verksamhet, som kunde komma i konflikt med taxeringsuppdraget. Då emellertid kammarrätten icke hade sig bekant, att missbruk i större omfattning förekommit på förevarande område, har kammarrätten på skäl, för vilka i det följande närmare redogöres, ifrågasatt ändamålsenligheten av det föreslagna förbudet, samt framhållit, att det syfte, som därmed skulle vinnas, även utan alltför stora olägenheter syntes kunna ernås genom införande i taxeringsförordningen av stadgande utav sådan innebörd, att den anmärkta intressekollisionen i görligaste mån bleve förebyggd. Kammarrätten har därvid anfört följande:

I 8 § taxeringsförordningen meddelades närmare bestämmelser angående utseende av ordförande och ledamöter i nämnder för årlig taxering. Enligt dessa bestämmelser förordnade länsstyrelsen årligen i samband med indelning i taxeringsdistrikt dels ordförande i taxeringsnämnden, dels ock en person att i egenskap av kronoombud vara ledamot i nämnden. Övriga ledamöter i taxeringsnämnden ävensom suppleanter valdes. Motsvarande stadgande beträffande nämnder för allmän fastighetstaxering återfunnes i 5 och 6 §§ samma förordning. I 12 § taxeringsförordningen meddelades för beskattningsnämnderna gemensamma bestämmelser. Enligt 2 mom. sistnämnda författningsrum föreläge för person, som vore bosatt inom vederbörande nämnds distrikt, under vissa förutsättningar obligatorisk skyldighet att åtaga sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i beskattningsnämnd. Enligt vad kammarrätten hade sig bekant, vore det särskilt i fråga om taxeringsdistrikten å landet och i de mindre städerna ofta för länsstyrelserna förenat med avsevärda svårigheter att anskaffa personer med erforderliga kvalifikationer att vara

ordförande och kronoombud i taxeringsnämnderna. Det syntes sannolikt, att införandet av det föreslagna förbudet skulle ytterligare öka dessa svårigheter. Vidare ansåge sig kammarrätten böra framhålla, att det stundom kunde vara till fördel för det allmänna, att ordförande eller kronoombud i taxeringsnämnd biträdde de skattskyldiga i mera invecklade deklarationsspörsmål, för såvitt sådan verksamhet inskränkte sig till enstaka fall. Enligt 78 § taxeringsförordningen ålåg det taxeringsnämndens ordförande allenast att meddela den, som därom framställde begäran, erforderliga upplysningar om honom åliggande deklara-tions-skyldighet och sättet för dess fullgörande. Då såväl ordföranden som kronoombudet för fullgörandet av sina uppdrag i regel åtnjöte mycket blygsamma arvoden, syntes det ligga i sakens natur, att de icke kunde lämna sitt biträde i mera tidsödande deklara-tionsangelägenheter utan särskild ersättning. Ett förbud av omförmäld innebörd syntes i varje fall icke böra gälla för den kommunvalde ledamot, som hade att taga i 81 § taxeringsförordningen angiven befattning med virkestaxeringen.

Då det givetvis icke vore önskvärt, att ordförande i beskattningsnämnd eller kronoombud i taxeringsnämnd i större omfattning mot betalning tillhandaginge skattskyldige inom det egna distriktet i deklara-tionsangelägenheter, och det vidare icke torde vara lämpligt, att dessa funk-tionärer deltog i beslut, som avsåge sådana skattskyldigas taxering, an-såge kammarrätten, att i 111 § taxeringsförordningen borde såsom jävs-grund angivas, att ordförande i beskattningsnämnd eller kronoombud i taxeringsnämnd mot ersättning biträtt den skattskyldige vid deklara-tions upprättande. Därest i samband härmed i taxeringsförordningen infördes bestämmelse därom, att i fall, då ordföranden på grund av jäv vore förhindrad att deltaga i visst beslut, kronoombudet i taxeringsnämnden vid sådant besluts fattande skulle inträda såsom ordförande i nämnden, syntes någon större praktisk olägenhet av nämnda jävsgrund icke vara att befara. Under förutsättning att anteckning om alla de fall, då ordförande eller kronoombud på grund av jäv vore förhindrade att deltaga i särskilda beslut, gjordes i taxeringsnämndens protokoll, hade man anledning antaga, dels att ärenden, där sådant jäv förekommit, bleve föremål för särskild granskning av vederbörande landskamrerare och prövningsnämnd, dels ock att länsstyrelserna, därest de funne, att ord-förande och kronoombud i ett större antal ärenden av jäv varit hindra-de att deltaga i beskattningsnämndernas beslut, icke vidare meddelade sådant uppdrag åt person, som i större omfattning ägnade sig åt pri-vat verksamhet av nu ifrågakommen art.

En ledamot av kammarrätten har uttalat skiljaktig mening och an-fört:

Länsstyrelse, som erhöle kännedom om att ordförande i taxeringsnämnd mot betalning biträdde skattskyldiga med upprättande av deklara-tioner inom det egna distriktet, kunde i de flesta fall förmå ordföranden att för framtiden avhålla sig därifrån. Kunde rättelse likväl icke vinnas, borde denne icke vidare erhålla uppdraget i fråga. Därest emel-lertid någon länsstyrelse skulle vidhålla en annan uppfattning i föreva-rande ämne och i följd därav underlåta att ingripa mot de missbruk av angiven art, som taxeringsnämndsordförande inom länet låtit komma sig till last, eller fortsätta att meddela sådan person uppdrag av omförmäلت slag, borde tagas i övervägande de åtgärder, riksdagens justitieom-

budsman i sin framställning ifrågasatt. För sådant fall borde i taxeringsförordningen införas uttryckligt förbud för ordförande i taxeringsnämnd att inom det egna distriktet mot betalning lämna skattskyldiga biträde vid upprättande av deklARATION. Vad sålunda anförts beträffande taxeringsnämndsordförande syntes i väsentliga delar kunna gälla kronoombudet inom nämnden och måhända även de övriga personer, beträffande vilka justitieombudsmannen ifrågasatt sådan tillämpning.

Av *länsstyrelserna* hava tjugu helt eller delvis biträtt justitieombudsmannens förslag om förbud för ordförande och kronoombud i taxeringsnämnd samt den kommunvalde ledamot, som tager befattning med virkes-taxering, att inom det egna taxeringsdistriktet mot betalning lämna skattskyldig biträde vid upprättande av deklARATION. Överståthållarämbetet och två länsstyrelser, nämligen länsstyrelserna i Skaraborgs och Västmanlands län, hava i stället, i anslutning till det andra av justitieombudsmannen berörda alternativet, förordat sådant stadgande i taxeringsförordningen, att av ordförande eller kronoombud i taxeringsnämnd lämnat biträde vid upprättande av deklARATION förklaras utgöra jäv för honom att inom nämnden deltaga i behandling av sådan deklARATION. Slutligen hava länsstyrelserna i Älvsborgs och Norrbottens län ställt sig tveksamma till justitieombudsmannens förslag.

Vad då först angår de länsstyrelser, som tillstyrkt justitieombudsmannens förslag, må omnämnas, hurusom i några utlåtanden framhållits, att om förbud på sätt justitieombudsmannen ifrågasatt, skall införas, åt detta borde givas mera vidsträckt omfattning än justitieombudsmannen avsett.

Sålunda hava *länsstyrelserna i Göteborgs och Bohus* samt *Älvsborgs län* funnit skäl tala för att låta ett eventuellt förbud gälla alla kommunvalda ledamöter, varvid dock sistnämnda länsstyrelse föreslagit, att åt länsstyrelse borde givas befogenhet att, på därom för ett år i sänder gjord ansökan, medgiva befrielse från förbudet åt sådan kommunvald taxeringsman, som med intyg av vederbörande taxeringsnämndsordförande eller landskamreraren i länet styrkte, att hans deklARATIONSVERKSAMHET fyllde ett behov i orten.

Länsstyrelsen i Älvsborgs län har härom anført:

De kommunvalda ledamöterna i taxeringsnämnderna bedreve mot ersättning deklARATIONSVERKSAMHET i långt större utsträckning än ordförande och kronoombud. I många taxeringsdistrikt vore kommunvalda ledamöter i taxeringsnämnd mot ersättning de skattskyldiga behjälpliga icke blott med upprättande av deklARATIONER och avgivande av intyg utan även med avfattande av besvär över taxering, i vilken vederbörande ledamot själv deltagit, ofta utan att han därvid framfört avvikande mening. En slik dubbelverksamhet som domare och advokat i samma mål måste betänkligt rubba tilliten icke blott till taxeringsmannens självständighet utan även till hans noggrannhet vid taxeringsuppdragets fullgörande. I dylika fall stode icke den möjligheten till buds att avlägsna taxeringsmannen från taxeringsuppdraget. Här vore ett lagstadgat förbud enda utvägen till åstadkommande av rättelse. Skulle justitieombudsmannens framställning leda till förbud för ordförande och av länsstyrelse utsedd

ledamot i taxeringsnämnd, borde ett sådant förbud jämväl omfatta kommunvalda ledamöter. Ytterligare en anledning härtill vore, att det kunde befaras, att ett förbud för endast ordförande och av länsstyrelse utsedd ledamot komme att hos de kommunvalda ledamöterna alstra uppfattningen av en statlig sanktion av deras egen verksamhet och finge till följd, att denna verksamhet bedreves i ännu större omfattning än hittills. Då emellertid en och annan kommunvald taxeringsmans deklara-tionsverksamhet lett till ett mera fullständigt och bättre taxeringsresultat, föresloge länsstyrelsen, i händelse av generellt förbud, att åt länsstyrelse gäves befogenhet att, på därom för ett år i sänder gjord anmälan, medgiva sådan kommunvald taxeringsman befrielse från förbudet, som med intyg av vederbörande taxeringsnämndsordförande eller landskamrerare styrkte, att hans deklara-tionsverksamhet fyllde ett behov i orten.

Vad länsstyrelsen anfört om kommunvald ledamot i taxeringsnämnd gällde även sådan ledamot, som hade att taga i 81 § taxeringsförordningen angiven befattning med virkestaxering.

Vidare har *länsstyrelsen i Västernorrlands län* ansett, att även om taxeringsnämndsordförande icke betingade sig pekuniär ersättning för biträde vid upprättande av deklaration, tvivel om hans opartiskhet i vissa fall lätt kunde uppkomma hos allmänheten. Särskilt ömtåligt vore, om biträde lämnades åt skattskyldig, vars taxering vore av större betydelse för stat och kommun. Om än betalning icke utgått i sådana fall, vore dock många dylika skattskyldiga i den ställningen, att biträdet kunde kompenseras på annat sätt. På grund härav har länsstyrelsen förordat, att uttryckligt förbud måtte utfärdas för de i justitieombudsmannens skrivelse omförmälda befattningshavarna att taga någon som helst befattning med deklara-tioners upprättande inom eget distrikt. Skulle detta anses vara att gå för långt, borde åtminstone stadgandet avfattas så att all möjlighet betoges dem att skaffa sig fördelar av de skattskyldiga inom det egna distriktet. — *Länsstyrelsen i Malmöhus län* har särskilt berört de fall, då ifrågavarande taxeringsuppdrag omhänderhades av tjänstemän. För dessa borde förbudet knappast inskränkas till det egna taxeringsdistriktet. Tjänstemännen anlidades nämligen också hos provningsnämnden för granskning av taxeringarna i hela länet, och framför allt torde förhållandet vara sådant i Stockholm. Såvitt en granskning skulle bliva effektiv, torde, då det gällde tjänstemän inom verket, förbudet böra utsträckas att gälla icke blott det egna taxeringsdistriktet utan hela länet. Lämpligt syntes dock måhända vara, att förbehåll gjordes därom, att vederbörande landskamrerare skulle kunna giva tillstånd att i bestämt uppgivna fall upprätta deklara-tioner åt skattskyldiga utanför det egna taxeringsdistriktet. I dylika fall skulle nämligen landskamreraren kunna beordra om särskild granskning av sådana deklara-tioner, till vars upprättande han givit tillstånd åt någon tjänsteman inom verket.

Av de länsstyrelser, som i princip tillstyrkt justitiombudsmannens förslag, hava emellertid å andra sidan en del funnit det ifrågasatta förbudet i olika avseenden sträcka sig längre än som är behöfligt.

Länsstyrelserna i Blekinge och Norrbottens län hava ansett allmänt förbud att upprätta deklarationer mot betalning icke böra stadgas för kronoombuden och den för deklarationsgranskning vid virkestaxering särskilt kommunvalde ledamoten i taxeringsnämnd.

Länsstyrelsen i Blekinge län har därvid framhållit, att kronoombuden, som i motsats mot taxeringsnämndsordförandena icke hade skyldighet att biträda allmänheten vid upprättande av deklarationer, enligt länsstyrelsens mening erhöle så ringa gottgörelse för sitt uppdrag, att det måste anses högst obilligt, att de skulle lämna deklarationshjälp utan ersättning. Om, såsom ofta hände, ordföranden icke vore bosatt inom kommunen, måste man hysa verkliga betänkligheter mot att stadga förbud för kronoombuden att vid särskild påfordran från de skattskyldigas sida biträda med deklarationers upprättande och därför erhålla skälig gottgörelse; sådant biträde finge dock ej lämnas yrkesmässigt eller eljest i sådan utsträckning eller på sådant sätt, att det kunde föranleda mistroende hos allmänheten, vilket lätt torde kunna av länsstyrelsen kontrolleras. Det syntes också böra beaktas, att man hade skäl förvänta, att ordförande ägnade deklarationer, som upprättats av kronoombudet, full opartisk granskning. Vad anginge den kommunvalde ledamoten för deklarationsgranskning vid virkestaxering, syntes ett förbud för honom att upprätta virkesdeklarationer sakna praktisk betydelse, då det torde höra till rena undantagsfall, att ej de skattskyldiga själva upprättade dylika deklarationer, och vid granskningen i nämnden betraktades skogs-vårdsstyrelsens ombud som sakkunnig auktoritet, gentemot vilken sagda ledamot föga inverkade på nämndens beslut.

Under alla förhållanden borde emellertid uttryckligen fastslås, att om länsstyrelse funne kronoombud eller nyssnämnde kommunvalde ledamot biträda med deklarationers upprättande på sådant sätt eller i sådan omfattning, att det måste anses mindre fördelaktigt för taxeringsnämndens arbete eller rubbade allmänhetens förtroende för detsamma, han genast borde entledigas från uppdraget. För bland annat underlättande av kontroll härutinnan syntes det böra åläggas vederbörande att hos taxeringsnämnden till protokollet anmäla, vid vilka deklarationers upprättande, han biträtt, och syntes det av nära till hands liggande skäl kunna ifrågasättas, om icke dylik anmälningsskyldighet lämpligen borde åläggas även övriga ledamöter av taxeringsnämnden.

Enligt *länsstyrelsen i Södermanlands län* borde ifrågavarande förbud i vad angår den kommunvalde ledamoten för virkestaxering endast gälla deklarationer för denna taxering.

Sistnämnda länsstyrelse ävensom *länsstyrelserna i Göteborgs och Bohus län* samt *Älvsborgs län* hava ifrågasatt, om förbudet jämväl borde gälla upprättande av fastighetsdeklarationer vid allmän fastighetstaxering. Med hänsyn till att dessa deklarationer endast upptoge faktiska uppgifter rörande sådana förhållanden, som kunde lätt kontrolleras och då fastighetstaxeringar i allmänhet verkställdes efter värderingsgrunder, om vilka överenskommelse träffats före taxeringsförrättningarna, hava dessa länsstyrelser ansett förbud här mindre påkallat än i fråga om inkomst-deklarationerna.

Flera länsstyrelser hava framhållit, att i ett stort antal taxeringsdistrikt taxeringsnämndsordföranden och kronoombudet ensamma representerade sakkunskapen på förevarande område, varför det skulle kunna befaras, att genom förbud av den föreslagna omfattningen olägenheter kunde uppstå för såväl de skattskyldiga som taxeringsarbetet.

Länsstyrelsen i Stockholms län har ansett dessa svårigheter möjligen kunna undvikas, därest kommunerna sattes i tillfälle att välja icke allenast ledamöter av taxeringsnämnderna utan även erforderligt antal personer, som skulle hava ett jämlikt eget åtagande mot skälig ersättning biträda de skattskyldiga vid deklARATIONERNAS upprättande. Emot en dylik anordning skulle emellertid kunna invändas, att för taxeringsarbetet och taxeringsmännens auktoritet mindre gynnsamma konflikter kunde uppkomma mellan å ena sidan de kommunala deklARATIONSBITRÄDEN och å andra sidan den egentliga taxeringsmyndigheten.

Länsstyrelsen i Uppsala län har funnit det böra tagas i övervägande, huruvida icke ökat biträde med deklARATIONERNAS upprättande borde genom statens försorg eller på annat sätt beredas de skattskyldiga. *Länsstyrelsen i Värmlands län* har ifrågasatt, att om ersättning skulle få uppbäras för biträde vid upprättande av deklARATION, densamma borde bestridas av allmänna medel.

Vidkommande härefter de länsstyrelser, vilkas yttranden gått i avstyrkande riktning, ha, med hänsyn till den på många håll rådande bristen på sakkunnig hjälp för upprättande av deklARATIONER, *länsstyrelserna i Skaraborgs och Västmanlands län* avstyrkt det av justitieombudsmannen föreslagna förbudet för vissa befattningshavare att mot ersättning lämna dylikt biträde men i stället anslutit sig till den av justitieombudsmannen jämväl berörda möjligheten, att i taxeringsförordningen ordförande och kronoombud i taxeringsnämnd, som mot ersättning biträtt skattskyldig vid upprättande av deklARATION, förklarades vara jäviga att i nämnden delta i behandling av sådan deklARATION. Länsstyrelsen i Skaraborgs län har ansett, att en sådan bestämmelse borde gälla jämväl samtliga kommunvalda ledamöter i taxeringsnämnd. De av justitieombudsmannen uttalade farhågorna angående de olägenheter, en dylik bestämmelse skulle medföra, vore ogrundade. Däremot medförde den föreslagna bestämmelsen den fördelen, att den möjliggjorde effektiv kontroll över taxeringsnämndsordförandes, kronoombuds och ledamöters verksamhet i ifrågavarande hänseende. Om det mot förmodan skulle visa sig, att ordförande eller kronoombud i taxeringsnämnd ägnat sig åt deklARATIONsverksamhet i sådan utsträckning, att den medförde olägenhet för taxeringsarbetets behöriga gång, hade länsstyrelsen effektiva medel till buds att stävja denna verksamhet.

Överståthållarämbetet har funnit uppenbart, att person icke bör på grund av honom meddelat offentligt förordnande delta i avgörande av

ärende, vari han mot ersättning biträdd däri intresserad. Ämbetet har härvidlag anfört i huvudsak följande:

Enär på grund av i Stockholm införd taxeringsorganisation till kronoombud i taxeringsnämnd endast förordnades överståthållarämbetet underlydande tjänstemän, hade också bestämt förbud meddelats dessa att inom eget distrikt mot ersättning biträda skattskyldig med upprättande av deklaration. Om vikten av att icke heller taxeringsnämndernas ordförande gjorde detta, hade de med säkerhet erinrats vid något sammanträde, som kamreraren hållit med dem för överläggning rörande taxeringsarbetet. Icke heller hade till överståthållarämbetets kännedom kommit något fall, då sådant biträde skulle hava lämnats. Däremot hade de senaste åren förekommit, att ordförande och kronoombud i taxeringsnämnd jämte någon ledamot av samma nämnd på därom framställd begäran mot ersättning preliminärt värderat nybyggda fastigheter. Då detta blivit känt för ämbetet, hade i cirkulär till ordförandena och kronoombuden i taxeringsnämnderna meddelats förbud för de senare att deltaga i dylik värdering, varjämte ordförandena anmodats att icke göra detta. Vidare hade i samma cirkulär föreskrivits att, då en sådan åtgärd måste anses skapa ett så att säga naturligt jäv för ordförande att deltaga i taxering av fastigheten i fråga, anmälan i förekommande fall skulle göras till överståthållarämbetet för att ämbetet skulle bliva i tillfälle att förordna särskild ordförande för detta taxeringsärendes behandling. Skulle det visa sig, att någon ordförande icke ställde sig den givna anmaningen till efterrättelse, hade överståthållarämbetet vid förordnande av ordförande för nästkommande år att taga under övervägande, huruvida denna omständighet borde föranleda ett ombyte av ordförande.

Då länsstyrelsen således hade möjlighet att beivra missbruk i förevarande avseende, men det syntes ovisst, om biträde med upprättande av deklaration åt skattskyldig verkligen utgjorde jäv att inom beskattningsnämnd handlägga taxeringsärende, funne överståthållarämbetet önskligt, att bestämmelse härom infördes i taxeringsförordningen. Genom att på detta sätt söka bot för den påtalade oegentligheten vunnnes den fördel framför det av justitieombudsmannen förordade alternativet, att även *ledamot* i beskattningsnämnd bleve förhindrad att deltaga i beslut om taxering av person, som han biträdd med upprättande av deklaration eller på annat den föreliggande frågan berörande sätt. — Den brist i taxeringsförordningen att föreskrift saknades, huru det skulle förfaras, då ordförande i taxeringsnämnd vore av jäv förhindrad att med taxeringsärende taga befattning, ansåge överståthållarämbetet, såsom förut angivits, böra i praktiken avhjälpas på det sätt att, då anmälan om sådant jäv gjordes, länsstyrelsen för sådant ärende förordnade särskild ordförande. Överståthållarämbetet ansåge det emellertid önskligt, att uttrycklig föreskrift meddelades i detta avseende, och hade ämbetet för sin del intet att erinra emot, att taxeringsnämnd vid jäv för ordförande medgäves rätt att själv utse sådan. Anteckning därom borde dock göras i taxeringsnämndens protokoll så att landskamreraren erhöles kännedom om dessa ärenden, varjämte det borde åligga kronoombud att till landskamreraren anmäla de ärenden, i vilka han av jäv varit förhindrad deltaga.

I detta sammanhang bör nämnas, att *länsstyrelsen i Blekinge län* berört frågan om jäv för taxeringsnämndsordförande och kronoombud vid egen taxering. Såvitt länsstyrelsen hade sig bekant, hade någon svårig-

het ej uppstått i taxeringsnämnderna, även om behandlingen i dessa fall ej varit formellt riktig. Emellertid syntes det lämpligt, att det uttryckligen stadgades, att nämnden vid jäv för ordförande skulle äga utse annan ledamot av nämnden att tjänstgöra som ordförande. Att, på sätt justitieombudsmannen syntes förutsätta, länsstyrelsen skulle i fall av jäv för ordförande eller kronoombud för dem förordna ersättare, skulle vara att göra saken mera omständlig än som kunde anses erforderligt, då i allt fall ordföranden deltog i prövningen av kronoombudets och kronoombudet i prövningen av ordförandens taxering.

Departements-
chefen.

Att ordförande och kronoombud i taxeringsnämnd i regel böra avhålla sig från att inom eget taxeringsdistrikt mot ersättning biträda de skattskyldiga med upprättande av deklARATIONER, som skola tjäna till ledning för årlig taxering, synes mig uppenbart. Ordföranden intager en ledande ställning inom nämnden. Och såväl ordföranden som kronoombudet åligger att granska till nämnden ingivna deklARATIONER. Även om sådan taxeringsman vid fullgörandet av sitt taxeringsuppdrag ej låter sig påverkas av att han mot ersättning lämnat dylikt biträde, bör dock — med hänsyn till risken för misstanke om bristande opartiskhet, för vilken han kan bliva utsatt — en verksamhet av angivet slag i allmänhet icke få förekomma.

Enligt min uppfattning kan det emellertid ej heller anses med god ordning överensstämmande, att de kommunvalda ledamöterna i nämnden befatta sig med sådan verksamhet. Vad beträffar den kommunvalde ledamot i nämnden, som skall taga befattning med virkestaxeringen, är hans ställning i berörda hänseende, på grund av den honom åliggande skyldigheten att granska avgivna virkesdeklARATIONER, närmast att jämföra med den ställning ordförande och kronoombud intaga. Självfallet är emellertid även av övriga kommunvalda ledamöter mot ersättning lämnat biträde vid upprättandet av deklARATIONER inom eget distrikt ägnat att väcka misstro mot taxeringsförfarandets objektivitet. Därest bestämmelser meddelas till förekommande av att ordförande och kronoombud i taxeringsnämnd befatta sig med dylik verksamhet, men den av de kommunvalda ledamöterna i nämnden i sådant hänseende bedrivna verksamheten fortfarande lämnas okontrollerad, kan ock befaras, att detta kommer att tolkas såsom ett erkännande av att mot de sistnämndas berörda verksamhet ur det allmännas synpunkt ej finnes anledning till anmärkning. Ett sådant ståndpunkttagande kan jämväl befaras leda till att de kommunvalda ledamöterna i taxeringsnämnden i ökad omfattning ägna sig åt att mot ersättning upprätta deklARATIONER inom eget taxeringsdistrikt.

Vad nu yttrats om ordförande och ledamöter i taxeringsnämnd synes, om ock ej med fullt samma styrka, äga giltighet även beträffande ordförande och ledamöter i övriga beskattningsnämnder i första instans, d.

v. s. beredningsnämnd och fastighetstaxeringsnämnd. Vad beträffar de deklARATIONER, som avlämnas för den allmänna fastighetstaxeringen, upp- taga visserligen dessa till övervägande del allenast sådana faktiska upp- gifter rörande bland annat areal, köpeskilling, hyres- och brandförsäk- ringsvärden, som lätt kunna kontrolleras. Endast beträffande skogen lä- rer det stundom vara svårt att bedöma tillförlitligheten av lämnade upp- gifter. Vidare verkställes värderingen i regel med tillämpning av på för- hand fastställda grunder. Fullt lika starka skäl för det ifrågasatta för- budet att mot ersättning biträda vid upprättande av dylika deklARATIONER torde därför ej förefinnas som i fråga om deklARATIONER för den årliga taxeringen. Mest följdriktigt synes dock vara att tillämpa samma regler beträffande alla slag av deklARATIONER. — Även beträffande beskattnings- nämnd i andra instans, alltså fastighetsprövningsnämnd, länsprövnings- nämnd, Stockholms stads prövningsnämnd, de särskilda prövningsnämnd- derna och den mellankommunala prövningsnämnden, synas samma före- skrifter böra gälla som för beskattningsnämnd i första instans.

För samtliga nu berörda fall torde böra såsom huvudregel gälla, att taxeringsman tillhörande sådan nämnd ej må mot ersättning biträda med upprättande av deklARATION, avsedd att tjäna till ledning för taxering, som skall av nämnden verkställas. För genomförandet av en sådan regel synes man dock, åtminstone icke i första hand, böra tillgripa ut- vägen att i taxeringsförordningen stadga formligt förbud för taxerings- man att mot ersättning lämna biträde av angivet slag. Ett förbud kan sålunda i praktiken verka onödigt strängt. Särskilt synes det mindre lämpligt att beträffande andra kommunvalda ledamöter i beskattnings- nämnd än den kommunvalde ledamot i taxeringsnämnden, som en- ligt 81 § taxeringsförordningen har att granska inkommande vir- kesdeklARATIONER, stadga dylikt förbud. Ledamotskapet i beskatt- ningsnämnd är för dessas vidkommande ett kommunalt förtro- endeuppdrag. Det synes böra om möjligt undvikas att i författning stad- ga förbud för innehavare av sådant uppdrag att befatta sig med viss privat verksamhet, även om han som regel på grund av förtroendeupp- dragets natur bör avhålla sig från sådan verksamhet.

Vad ordförande och kronoombud i beskattningsnämnd i första instans beträffar, framgår av de avgivna yttrandena dels att vissa länsstyrel- ser redan utfärdat förbud för dem att mot ersättning inom eget distrikt biträda med upprättande av deklARATIONER dels ock att det, så vitt känt är, hittills endast i undantagsfall förekommit, att ordförande och kronoombud i beskattningsnämnd tagit dylik befattning med deklara- tionsväsendet. Även beträffande dessa två kategorier av taxeringsmän, som förordnas av länsstyrelse, torde tillräcklig anledning att i taxe- ringsförordningen införa ett ovillkorligt förbud mot dylik verksamhet, åtminstone för närvarande icke föreligga, synnerligast om möjlighet be- redes länsstyrelsen att i detta hänseende utöva nödig kontroll.

I anledning av vad sålunda av mig anförts har jag funnit mig icke för det närvarande böra biträda förslaget om införande av formligt förbud för vare sig ordförande eller ledamot i beskattningsnämnd att mot ersättning inom eget distrikt biträda skattskyldig vid upprättandet av deklaration, avsedd att tjäna till ledning vid taxering, som skall av nämnden verkställas. I stället torde man tills vidare böra åtnöjas med att i taxeringsförordningen föreskriva, att ordförande eller ledamot i beskattningsnämnd skall avträda, då fråga är om taxering av någon, vilken han mot ersättning biträtt vid upprättande av deklaration, avsedd att tjäna till ledning vid taxeringen. Stadgande härom synes böra få sin plats i 111 § taxeringsförordningen.

Det synes vara med god ordning förenligt, att för varje särskilt fall anteckning göres i nämndens protokoll, när ordförande eller ledamot av nu berörd eller annan i 111 § 1 mom. taxeringsförordningen angiven anledning är hindrad deltaga i behandling av visst beskattningsärende. Härigenom vinnes även möjlighet att öva nödig tillsyn över att jävsbestämmelserna efterlevas. Föreskrift i detta avseende synes därför jämväl böra intagas i paragrafen.

Lämpligt torde vara, att cirkulär utfärdas till länsstyrelserna med uppmaning till dessa att hålla hand över att ordförande och kronoombud i beskattningsnämnd i första instans ej annorledes än i undantagsfall, där så av särskilda skäl finnes påkallat, inom eget distrikt mot ersättning biträda med upprättande av deklaration, avsedd att tjäna till ledning vid taxering, som skall av beskattningsnämnden verkställas.

I taxeringsförordningen saknas för närvarande föreskrift om vem, som skall föra ordet, när ordförande i beskattningsnämnd på grund av stadgandena i 111 § i förordningen är hindrad att deltaga i handläggning av visst taxeringsärende och ställföreträdare för honom icke finnes förordnad. Att vid dylika, mera sällan förekommande förhinder låta taxeringsarbetet vila, till dess ersättare för ordföranden förordnats, kan knappast vara erforderligt, utan det synes mest praktiskt, att nämnden inom sig utser viss ledamot att vid behandling av sådant ärende föra ordet. Föreligger dylik jävsanledning för av länsstyrelse förordnad ledamot i fastighetstaxeringsnämnd eller i taxeringsnämnd, torde utan väsentlig olägenhet dylik ledamots utevaro icke böra hindra nämnden att ändock besluta i det ärende, som jävet avser. Stadgande härom synes likaledes böra intagas i 111 §. Vid genomförande av sådan ändring torde 63, 68 och 87 §§, vilka innehålla bestämmelser rörande beslutfört antal medlemmar i beskattningsnämnd i första instans, böra i motsvarande mån jämkas.

I 25 § förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering fanns intaget stadgande om att det vore Kungl. Maj:ts befallningshavande obetaget att återkalla meddelat förordnande för ordförande eller ledamot i taxeringsnämnd. Uttryckligt stadgan-

de i samma ämne finnes icke meddelat i nu gällande taxeringsförordning. Att länsstyrelse bör äga befogenhet att när som helst återkalla av länsstyrelsen meddelat förordnande för ordförande eller ledamot i beskattningsnämnd synes klart; av vikt är nämligen, att en person, som erhållit sådant förordnande men ej visat sig vuxen uppdraget, utan omgång kan ersättas med annan. För att undanröja varje tvekan om lagstiftningens innehåll i denna punkt synes uttrycklig föreskrift böra intagas i taxeringsförordningen, lämpligen i 13 § 1 mom.

En länsstyrelse har framställt anmärkning mot att befattningshavare vid länsstyrelse, som hade att i sådan egenskap biträda landskamrere vid granskningen av deklARATIONERNA inom länet, mot ersättning tillhandaginge de skattskyldiga vid deklARATIONERS upprättande. Av samma skäl som gälla beträffande ordförande och ledamot i beskattningsnämnd bör det naturligen i regel ej förekomma, att dylik befattningshavare mot ersättning biträder de skattskyldiga med upprättande av deklARATIONER. Det synes emellertid böra ankomma på länsstyrelserna, att, med anlitanDE av de disciplinära medel, som stå dem till buds, öva kontroll över att missbruk härutinnan ej förekommer.

Några länsstyrelser hava ifrågasatt särskilda åtgärder för att bereda de skattskyldiga tillgång till sakkunnigt biträde med deklARATIONERS upprättande. Sannolikt förefinnes på flera håll behov av dylika biträden. Det synes emellertid böra bero på kommunerna att, där så finnes behöfligt, sörja för att sådana biträden finnas att tillgå.

Jag anhåller slutligen få till behandling upptaga fråga om

3:o.

Viss ändring av 100 § taxeringsförordningen, föranledd av förslaget om ändrad tid för kronouppbörden.

Uti förut omnämnda promemoria angående förändring av tiden för kronouppbörden har föreslagits delning av kronouppbörden å två terminer, av vilka den första skall inträffa å landet under tiden den 10—20 november och i stad under tiden den 5—20 november under taxeringsåret.

Enär de underrättelser angående vissa av prövningsnämnd fattade beslut, som det enligt 100 § taxeringsförordningen åligger protokollförare hos länsprövningsnämnd att tillsända ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet eller skattskyldig, ansetts böra om möjligt vara dem till handa före uppbördsterminens början, har i promemorian den tidpunkt, inom vilken dessa underrättelser senast skola hava tillsänts ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet eller skattskyldig, föreslagits till den 25 oktober i stället för, såsom enligt paragrafens nuvarande lydelse är fallet, den 10 november.

Yttranden.

Emot den sålunda föreslagna ändringen i 100 § taxeringsförordningen har *länsstyrelsen i Södermanlands län* anmärkt, att denna ändring ej synes vara av omständigheterna påkallad, och att den vore ägnad att än mera öka arbetet å landskontoren under den tid, då ändå stor brådska rådde för fullgörandet av länsstyrelsens åligganden för att bringa provningsnämndens beslut till verkställighet. *Länsstyrelsen i Hallands län* har hemställt, att förenämnda tidsfrist icke måtte utlöpa tidigare än den 5 november. *Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* har anfört, att berörda tidsfrist borde utlöpa den 1 november, varjämte *länsstyrelsen i Jämtlands län* yrkat, att fristen icke måtte utlöpa tidigare än sistnämnda dag.

*Departements-
chefen.*

Den tid, inom vilken de i 100 § taxeringsförordningen omförmälda underrättelser om av länsprovningsnämnd efter särskild prövning meddelade beslut skola av protokollföraren hos nämnden hava tillsänts ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet eller skattskyldig, synes mig lämpligen böra fastställas till den 5 november under taxeringsåret.

Föredraganden uppläser härefter ett i enlighet med vad nu anförts inom finansdepartementet upprättat förslag till *förordning om ändring i vissa delar av taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379)* samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att antaga samma förslag.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla, och skall till riksdagen avlätas proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Hjalmar Ekengren

Bilaga A.

Utkast

till

förordning om ändring i vissa delar av taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379).

Härigenom förordnas, att 36 § 1 mom., 92 § 1 mom., 119 § samt 123 § 1, 2 och 3 mom., taxeringsförordningen den 28 september 1928 skola, 36 § 1 mom., 119 § 1 och 2 mom. samt 123 § 1, 2 och 3 mom. i nedan angivna delar, erhålla följande ändrade lydelse:

36 §.

1 mom. Självdeklaration — — — taxeringsåret.

Staten — — — den 31 mars.

Verk eller bolag — — — taxeringsnämnden.

På ansökan av deklarationsskyldig, som visar, att i följd av hans förvärvskällors särskilda beskaffenhet eller verksamhetens mera betydande omfattning eller annan omständighet av säregen beskaffenhet hinder möter att avlämna självdeklaration inom ovan stadgad tid, må landskamreraren i det län, där taxeringen skall äga rum, eller, då fråga är om deklarationsskyldig, som taxerats inom flera län, landskamreraren i det län, där den skattskyldige skall påföras taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, utsätta särskild tid för avlämnandet.

Vad i — — — rederi.

92 §.

1 mom. Har skattskyldig haft förvärvskälla, som enligt kommunalskattelagens bestämmelser om beskattningsort är att hänföra till skilda prövningsdistrikt, skola genom vederbörande landskamrerares försorg, så snart ske kan efter det inkomstlängderna för året med tillhörande handlingar inkommit till länsstyrelsen och senast den 10 juli, till den mellankommunala prövningsnämnden översändas de självdeklarationer och andra handlingar, som till ledning vid den skattskyldiges taxering för inkomst eller förmögenhet avgivits dels i kommun, till vilken dylik förvärvskälla är att hänföra, dels ock, därest han inom annan kommun är skattskyldig till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, i denna kommun. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift, skola till den mellankommunala prövningsnämnden jämväl översändas de självdeklarationer och andra handlingar, som avgivits till ledning vid den andra makens taxering för inkomst eller förmögenhet i nämnda kommuner, därest 52 § 1 mom. kommunalskattelagen eller 19 § 1 mom. förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt är tillämplig å makar-

nas taxering. Samtidigt härmed skola överlämnas utdrag av inkomstlängderna och taxeringsnämndernas protokoll, såvitt angår ifrågavarande taxeringar.

119 §.

1 mom. Besvär — — — avses.

Besvären skola ingivas i länen före klockan tolv på dagen den 15 juli eller, om då är helgdag, före klockan tolv på dagen nästföljande söckendag, och i Stockholm före klockan tolv på dagen den 10 augusti, eller, om då är helgdag, före klockan tolv på dagen nästföljande söckendag.

2 mom. Har skattskyldig — — — belägn.

Besvär, varom i första stycket förmåles, skola ingivas, därest Stockholm är en av de kommuner, där taxering ägt eller bort äga rum, före klockan tolv på dagen den 10 augusti eller, om då är helgdag, före klockan tolv på dagen nästföljande söckendag, och eljest före klockan tolv på dagen den 15 juli eller, om då är helgdag, före klockan tolv på dagen nästföljande söckendag.

3 mom. Angå besvär enligt 118 § skattskyldig, vilkens taxering enligt 96 § 2 mom. skall prövas av den mellankommunala prövningsnämnden, skall den myndighet, som mottagit besvären, efter hand som de inkomma och senast inom tio dagar efter besvärstidens utgång, översända besvären jämte förteckning å desamma till den mellankommunala prövningsnämnden.

123 §.

1 mom. Har fastighet — — — fastigheten,

eller har — — — vederbort,

eller har — — — äga rum,

eller har under löpande taxeringsperiod nytt taxeringsvärde åsatts fastighet eller jämlikt 8 § sista stycket kommunalskattelagen taxeringsvärde fördelats å olika i taxeringsenhet ingående fastigheter eller delar av fastigheter eller framställning om vidtagande av sådan taxeringsåtgärd avslagits, men ägare eller därmed likställd innehavare av fastigheten icke erhållit föreskriven underrättelse därom före den 15 juni, därest beslut fattats av taxeringsnämnd i något av länen, men före den 10 juli, därest beslutet fattats av taxeringsnämnd i Stockholm, och före den 1 december, därest beslutet fattats av prövningsnämnd,

eller har — — — taxerad,

må — — — kammarrätten.

2 mom. Den som — — — förmögenhet,

den som — — — skett,

den som — — — ort,

den som — — — skattskyldig,

den som — — — skattskyldig,

den som — — — skatt,

den som — — — självdeklaration,

den som uti stadgad ordning avlämnat behörig självdeklaration och ej gjort sig skyldig till sådan underlåtenhet, som enligt 39 § 1 mom. andra punkten föranleder förlust av talan, men som blivit taxerad för inkomst eller förmögenhet med avvikelse från deklarationen och icke erhållit föreskriven underrättelse därom före den 15 juni, därest beslutet

fattats av taxeringsnämnd i något av länen, men före den 10 juli, därest beslutet fattats av taxeringsnämnd i Stockholm, och före den 1 december, därest beslutet fattats av prövningsnämnd,

den som — — — nämnts,

så ock den, — — — felaktig,

må — — — kammarrätten.

3 mom. Den som — — — virkesdeklaration,

den som uti stadgad ordning avlämnat behörig virkesdeklaration men blivit taxerad för avverkat virke med avvikelse från deklarationen och icke erhållit föreskriven underrättelse därom före den 15 juni, därest beslutet fattats av taxeringsnämnd i något av länen, men före den 10 juli, därest beslutet fattats av taxeringsnämnd i Stockholm, och före den 1 december, därest beslutet fattats av prövningsnämnd,

den som — — — nämnts,

så ock den — — — felaktig,

må — — — kammarrätten.

Denna förordning träder i kraft den

Bilaga B.

Utkast

till

förordning om ändrad lydelse av 87 § och 111 § 1 mom. taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379.)

Härigenom förordnas, att 87 § och 111 § 1 mom. taxeringsförordningen den 28 september 1928, 87 § i nedan angiven del, skola erhålla följande ändrade lydelse:

87 §.

Så vitt ej annat föränledes av vad i 111 § 1 mom. stadgas, må icke beslut fattas av taxeringsnämnd, där taxeringsdistriktet omfattar blott en kommun eller del därav, därest icke närvarande äro ordföranden, kronoombudet och minst två kommunvalda ledamöter, ej heller, där taxeringsdistriktet omfattar två eller flera kommuner, med mindre ordföranden, kronoombudet och en ledamot från varje kommun äro tillstädes.

Ordförande — — — förmögenhet.

111 §.

1 mom. Ordförande eller ledamot i beskattningsnämnd skall avträda: då fråga förekommer om taxering, som angår honom själv, hans hustru, föräldrar, barn eller syskon eller oskift dödsbo, däri han äger del, då fråga är om taxering av bolag eller förening, vars styrelse eller förvaltning han tillhör, så ock

då fråga är om taxering av någon, för vilken han är förmyndare, god man enligt 11 kap. lagen om förmynderskap eller ombud eller vilken han mot ersättning biträtt med upprättande av deklARATION, som skall tjäna till ledning vid taxeringen.

Är ordförande på grund av vad nu stadgats hindrad att i beskattningsnämnd deltaga i behandling av visst taxeringsärende, utser nämnden inom sig viss ledamot att vid behandlingen av sådant ärende föra ordet. Förekommer av dylik anledning hinder för kronoombudet att deltaga i behandling av visst taxeringsärende, åligger det ordföranden att tillse, att kronans intresse vid taxeringen varder behörigen iakttaget.

Denna förordning träder i kraft den